

SISZÁNTÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRA

A kiadóhivatalban átvéve:
Egész évre 10 k.
Negyedévre 4 "
Helyben házhoz hordva:
Egész évre 20 kor.
Negyedévre 5 "
Vidékre postán szállítva:
Egész évre 24 kor.
Negyedévre 6 "
Egyes szám ára 8 fillér.

217/49 *Politikai*
napilap

Megjelenik minden nap, a hétfő és
Ünnep utáni napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagyvárad, Szilágyi Dezső-u. 8.

A szerkesztőség kéziratok vissza-
adására vagy megőrzésére nem
vállalkozik.

Előfizetések és hirdetések a kiadó-
hivatalhoz intézendők.

XIX. évfolyam 211. szám.

Nagy-Várad. Vasárnap, 1913 szeptember 14

AZ ALKOTMÁNPÁRT FELTÁMADÁSA.

Ma alakítja meg gróf Andrassy Gyula Budapesten az új ellenzéki pártot „Országos Alkotmánypárt” cím alatt.

Olyan eseménye ez a politikai életnek, a melyet rokonszenvesen kell fogadnia mindenkinek, mint első lépést ellenzéki részről a normális parlamenti rend helyreállítása felé.

Andrassy Gyula sohasem hajlott a tuzások felé. Politikai meggyőződése alapos történeti tanulmányai-kon és az európai látkörű politikus tapasztalatain alapszik. Egyformán ismeri a magyar nemzet erőviszonyait s azokat a feltételeket is, a melyeket a nemzetközi helyzet érvényesülésünk elé szab. Nem Makóról akarja dirigálni a világ folyását, hanem bölcs higgadtsággal mérlegeli a lehetőségeket. A koalíciós kormánynak ő volt a jegecedési pontja s éppen rá volt feltékeny Justh Gyula, mikor megkezdte a koalíció szétrobbantását, mely végre magának a függetlenségi pártnak is széthullását eredményezte. Akkor Andrassy az általános zürzavarban, mely Justh Gyula szerencsétlen okvetetlenkedését követte, feloszlatta az alkotmánypártot s egyelőre várakozó állápontra helyezkedett. Nem volt kifogása az ellen sem, hogy a munkapárt legelső tagjai is éppen az alkotmánypártból kerültek ki.

Nem kutatjuk, vannak-e különleges egyéni okai Andrassynak arra, hogy most feltámassza az alkotmánypártot? Azt sem feszegetjük,

hogy ha most az alkotmánypártot új életre hívja, mi szükség volt azt négy év előtt feloszlítani? Annyi bizonyos, hogy akkor az általános zürzavarból a kibonyolódást Andrassy passzivitása éppen a kezdet kezdetén föltétlenül elősegítette. És az is tény, hogy a mostani helyzetben szintén szolgálatot tesz az ország ügyének Andrassy, mikor pártját feltámasztja.

A munkapárt és az ellenzék közt olyan éles az ellentét, hogy békés együttműködés a jelenlegi körülmények közt még mindig szinte lehetetlen. Az új alkotmánypárt az a szükséges áthidalás lesz, mely az ellentétek kiegyenlítését lényegesen megkönnyíti. Mert Andrassy pártja ellenzéki pártnak indul ugyan, de programja a kormányképeség jelszava alatt született meg, a mi eleve kizárja üres délibábok kergetését is, de a taktikának olyan szerencsétlenül kiválasztott szélsőségeit is, amelyek a trombitát, sipot, dobot s ennek folyománya gyanánt a karhatalmi beavatkozást rendes parlamenti rekvizitummá tették s végül az ellenzék nélkül tárgyaló parlamenthez vezettek.

Andrassy fellépésének kijózanító hatása már is látszik. A függetlenségi pártból váratlanul sokan csatlakoznak hozzá. Ennek jelentőségét tagadni lehetetlen. Az ellenzéken is mindinkább urra lesz az a meggyőződés, hogy komoly, higgadt érvelés, férfias fellépés szükséges a parlament minden pártjában. Kezdik belátni, hogy az ellenzéki politika is csak akkor lehet üdvére az országnak, ha számol az erőviszonyokkal s reális, megvalósítható cé-

lokért komoly férfiakhoz méltó fogverekkel küzd. Az ilyen párt, ha a körülmények folytán abba a helyzetbe kerül, hogy a kormányhatalomnak részesévé válik, nem kénytelen a be nem váltható ígéretek kikapcsolni, addig támogatott intézményeket (pl. delegáció!) bekapcsolni, mást ígérni lefelé, mást megtartani fölfelé, hanem haladhat a maga útján tovább őszintén, következetesen, okosan.

A politikai okosság térfoglalását jelenti Andrassy pártalakítása; ezért fogadja mindenki, még aki nem csatlakozik is hozzá, rokonszenvesen.

Az alkotmánypárt megalakulásának előkészítése. Gróf Andrassy Gyula budai palotájában tegnap délelőtt tanácskozás volt, amelyen gróf Andrassy Gyulán kívül Darányi Ignác, gróf Hadik János, gróf Bethlen István, Déry Zoltán, Mezössy Béla, Gál Sándor, Bolgár Ferenc, Sztéryny József, Márkus Miksa, Springer Ferenc és Barcsay Andor vettek részt. Ez utóbbi formálisan is bejelentette az Andrassy-párthoz való csatlakozást.

Az alakuló nagygyűlés ma délelőtt 11 órakor lesz a Ferenevárosi Polgári Körben. A főbeszédet természetesen gróf Andrassy Gyula fogja mondani, aki kifejti a pártalakítás szükségességét. Utána Ugron Gábor fogja felolvasni a párt programját. Este 8 órakor a párt tagjai társasvacsorára gyűlnek össze a Royal-szálló disztermében. A párt tisztikarát nem ma fogják megválasztani, hanem azon az értekezleten, amelyen a párt országgyűlési tagjai, főrendek és képviselők fognak majd a párt szervezetről tanácskozni és határozni. A párt címe Országos alkotmánypárt lesz.

SZEPESSEGI és RUMBURGI VÁSZNAK
Asztalneműek, Schroll-féle schiffonok
URI, NŐI és GYERMEK FEHÉRNEMŰEK
Teljes menyasszonyi kelengyék
SZÖNYEG, FÜGGÖNY, LINOLEUM

PAPLAN és MATRÁCOK LEGOLCSÓBBAN
BESZEREZHETŐK

CZILLÉR IMRE

NAGYÁRUHÁZABAN SZENT LÁSZLO-TÉR 2. SZAM.

BIHARVÁRMEGYE BIZALMA A KORMÁNYNAK.

Az első szakosztály ülése.

Biharvármegye törvényhatóságának ezideig még nem volt alkalmja foglalkozni az új kormány leiratával, melyben Tisza István gr. a vármegye tudomására hozza kinevezését és kéri a megye támogatását. Tegnap kerültek elő a fontos miniszteri leiratok az első szakosztály ülésén, ahol nagy lelkesedéssel vették tudomásul és egyhangulag elhatározták, hogy feliratilag üdvözlék és bizalmat is szavaznak a kormánynak.

A szakosztályi ülésen Pally Béla elnökölt, a bizottsági tagok teljes számának jelenléte mellett.

Az ülés első tárgya volt a bizalmi ügy, melyet Baranyi András főjegyző terjesztett elő. A lelkeshangu bizalmi indítvány szövege a következő:

A vármegye közönsége őszinte örömmel veszi tudomásul az előterjesztett leiratokat és teljes megnyugvással látja az ország közügyei intézésének vezetését egy oly államférfiu kezében, aki megingathatatlan hazafiasságával többszörösen kipróbált politikai működésével, közéleti szereplésével, fényes tehetségével és törhetetlen erélyével nemcsak koronás királyunk bizalmát, hanem az ország tulnyomó többségének szeretetteljes ragaszkodását méltán kiérdemelte. A vármegye közönsége a kormány elnökét és miniszter társait új állásában tiszteletteljesen a legmelegebben üdvözlöi és őket feladataik teljesítésében nemcsak törvényes kötelességből kifolyólag, hanem hazafias készséggel és legmesszebbmenően és a legodaadóbban támogatni fogja, teszi ezt annyival inkább, mivel a kormány élén egy oly férfi áll,

— akit a vármegyéhez a legszorosabb és legbensőbb szálak fűznek, aki ezen vármegye közügyeinek intézésében is mindig jelentékeny részt vett magának, aki eddig kifejtett tevékenységével bizonyosat szolgáltatott arra, az ország ügyének vezetésében kimagasló államférfiu tehetségét a haza javának előmozdítására és egyesek boldogítására fogja szentelni.

A vármegye közönsége ezen elhatározását külön feliratban hozza a miniszterelnök ur és miniszter társai tudomására.

A bizalmi indítványt egyhangulag elfogadták, elfogadásra a közgyűlésnek is ajánlják, azután a tárgysorozat többi pontjaira tértek át.

Az új járás.

A községek által indított mozgalom, mely még egy járás szervezésére irányult, szintén tegnap került tárgyalás alá. A szakosztály azonban nem két, hanem csak egy új járás létesítését javasolja. Az új járás székhelye Mezőtelegd lesz. A hozzá tartozó községek ugyanazok lesznek, melyek régen a mezőtelegdi kerülethez tartoztak. Változást annyiban szenved a régi beosztás, hogy még a szalárdi járásból csatolnak át egy néhány községet. A komádi és sarkadi főszolgabírók egyáltalán nem kerültek napirendre.

A szalárdi főbírói lak.

Kevés olyan közgyűlése volt még a vármegyének, amelyen ne szerepelt volna a szalárdi főszolgabírói épület.

A vármegye végül megunt a sok kidást, amit a folytonos reperálásra fordított és a múlt évben teljesen új épületet emelt. A szép modern lakás azonban hamar felmondta a szolgálatot. Alig egy évi lakás után a padlók, ajtók, ablakok, egyszóval a főalkat részek gombásodni, rothadni kezdtek. Mos-

ismét pénzre van szükség, ha azt nem akarja a vármegye, hogy a tisztviselők egészsége veszélyben ne forogjon.

Tegnap a szakosztály nagy felháborodással tárgyalta a dolgot és a javítást mindenestre elhatározta, azonban elrendelte a vizsgálat megindítását is arra nézve, hogy kinek a hanyagságán mult a vármegye kára.

Nem adnak segélyt az idegen árvizkárosultaknak.

Az ország minden vármegyéje ártirt Biharhoz, hogy az árvizkárosultak felsegélyezésére valamennyi összeget adományozzon a vármegye.

A szakosztály nem véleményezte a kérelmek teljesítését, mert Biharvármegye maga is segélyre szorul. Már pedig elsősorban a saját károsultjait köteles segélyezni a vármegye és csak azután veheti tekintetbe az idegeneket. Mivel pedig a saját károsultjaink felsegélyezését sem tudja eszközölni Biharvármegye ezért az idegenek elől sajnálattal bár, de kénytelen elzárkózni.

Felfüggesztett képviselőtestület.

A derecskei járásban Monostorpályi község képviselőtestülete pár hó előtt napokig foglalkoztatta a sajtót renitenskedésével. A község ugyanis annyira ment, hogy egyszerűen megtagadta a bíróválasztást. E miatt a szakosztály a képviselőtestület felosztását véleményezi a törvényhatóság előtt.

Az új párt elnöke. Az alkotmánypárt elnöki állása körül a legmesszebbmenő kombinációk forogtak közszájon. Tegnap este a kombinációkat egy hivatalos értesítés megdöntötte. E szerint az új párt elnöke Andrássy Gyula gróf lesz.

MEGTORLÁS.

Irtá: James Payn.

Egy félig szabadon álló villában laktam a Paradise Rowban. Hivatásom kényszerített naponként a városba menni, mely csak kevés vonzerővel bírt rám nézve; a Massars Bola és Crop cég irodájában ott szereztem meg a mindennapi kenyeret; a vaját hozzá más forrásból merítettem: az irodalomból, melynek este hét órától tízig a legnagyobb odaadással szenteltem pihenésre szánt időmet. A szépirodalmi lapokba novellákat, a napilapokba vezérekkeket irtam és ez a mellékjövedelem nagyot lendített a háztartásomon, mert nős ember és három neveletlen gyermek boldog édes atyja vagyok; ezenfelül a munkában magában is rendkívüli élvezetet és gyönyört talállok.

Mikor tollammal a kézben íróasztalomnál ülök, mindig királynak érzem magamat képzeletem birodalmában; fiatal feleségem lefekteti és elaltatja a kicsinyeket, azután kézimunkájával a szobámba jön, de sohase háborgat, mert megállapodásunk szerint csak akkor szabad beszélnie, ha én megszólítom.

Irodalmi munkálkodásom értéke felett valószínűleg nagyon eltérők lehetnek a vélemények, mert két bírálat állott szemben egymással: a magamé és az olvasóimé; annyi azonban bizonyos, hogy a munkálkodásnál

feltétlen nyugalomra volt szükségem. A legcsekélyebb zajra — ha például az izzó parázs kiesett a kandallóból, vagy a felső emeleten az ajtó becsapódott — azonnal elvesztettem gondolatom fonalát; ezt a sajátságomat a két cselédlányunk is ismerte és munkálkodásom idején mindig nesztelenül csoszogtak nemezpapucsaikban.

Már körülbelül négy hét óta laktunk az Eden Lodge-villánkban, a Paradise Rowban, addig meg is érdemelte az Eden nevet, mert olyan csendes és békés volt, mint a Paradicsom. De az ötödik héten kígyó ütötte fel fejét a virágokban és felém sziszegte: „Csálódol, ha azt hiszed, hogy házad méltó az „Eden“ névre, mert inkább a „Pokol-tornáca“.

Mikor egyik este — szokásom szerint — kedvenc íróasztalomhoz ültem, a mellettem levő falon olyan óriási dörrenést hallottam, mintha ágyut sütöttek volna el a szomszédban; közvetlen utána erős robbanás következett, mint mikor a rakéta explodál, mire gondolatom fonalát hirtelen megszakadt.

Klementine, a nőm — akit a robbanás a gyermekszobában ért — azonnal hozzám sietett. Mikor az ajtón belépett, az ágyuzás megismétlődött, még pedig olyan erővel, hogy a portörő a földre esett és tintatartóm fedele is lecsapódott.

— Szent Isten! Mi lehet ez? — kiáltottam megrémülten.

— Tudtam, hogy kellemetlen lesz rád nézve, — mondta Klementine szorongattatásában.

— Kellemetlen? Meg vagyok semmi-sülvé! Képtelen leszek ma még egy betűt is leírni! Mi az ördög bujt a szomszédunkba?

— Edes fiam, Mrs. Brown leánya ma tért haza a penzióból és most zongorán gyakorol. Jemina azt mondja, hogy a kisasszony ezt az egész szünidő alatt folytatja és ezt Jemina jól tudhatja, mert már a régi bérleknél is Eden Lodgeban szolgált: ha az ostoba teremtés ezt csak egy szóval is említette volna, akkor eszembe se jutott volna a házat megvenni.

— Csak nem hiszed talán, hogy ez örökké így fog tartani? — kérdeztem kétségbeesetten. — Hallod? Hallod — már megint! Nincs olyan emberi lény, aki ezt a pokoli lármát türelemmel végighallgassa.

— Jemina azt mondta, hogy Brown kisasszony hat héten át este hét órától tízig naponként így zongorázik és csak ünnepeken játszik, a változatosság kedvéért, himnuszokat és egyházi korálékat.

Miután az ügy halaszthatatlannak látszott, azonnal advarias levelet irtam Mr. Brownak, akivel jó baráti viszonyban állot-

HA DROGUA, GYÓGYANYAG, KÖTSZER, SEBÉSZETI és BETEGÁPOLÁSI, GUMMI CZIKKEK, sérvkötők, mentőszekrények, illatszerek, pipereszappan, kosmetikai, arc- és kézápolási, háztartási és általában más mindenféle a kozmetikába vagy drogeriába vágó cikkeit a legjobból a legjobbakat,

olcsóbban a legolcsóbbnál akarja beszerezni úgy vásároljon kizárólag

Farkas István „Apolló Drogeriájában“

Nagyvárad, RÁKÓCZI (Fő utca)-ut 7/b. Fröhlich hentes üzlet mellett.

A címre tessék ügyelni!! Uj tüzlet!!

Az ország legdúsabban felszerelt és legmodernebb drogeriája.

Markovits Manó ünneplése Margittán.

A képviselőtestület határozata

Margitta község képviselőtestülete legutóbbi közgyűlést tartott, melyen Markovits Manó főszolgabíró elnökölt. Ezt az alkalmat arra használta fel a képviselőtestület, hogy a közszeretben álló főszolgabírót meglehetősen ünnepeltetésben részesítse főispánná történt kinevezetése alkalmából.

A képviselőtestület meleg ovációja meglepetés számba ment, mert egyáltalán nem készültek rá, csupán Markovits jelenlétét akarták fölhasználni, hogy szívből jött szeretene kívánataikat nyilvánítsák előtte. Az ülés első tárgya volt az új adóügyi jegyzői állás betöltése, mely választás után történt meg. Ezért is elnökölt tulajdonképpen Markovits az ülésen.

A választás megtörténte után Brösztel Lajos esperesplébános emelkedett szólásra.

Lendületes szavakkal méltatta Markovits Manó tevékenységét, melyet nem csupán a járás székhelye, hanem az egész járás érdekében kifejtett. Az elért eredmények felett a legnagyobb elismerés hangján szólott, majd így folytatta:

— Azt hiszem, az egész képviselőtestület, az egész község szívből fakadó óhaját tolmácsolom akkor, a mikor azt kívánom, hogy adjon a jó Isten szeretett főszolgabírónknak erőt, kitartást, hogy diszes új méltóságában ép oly szeretettel istápolhassa annak a vármegyének érdekeit, mint aminő kötelességtudással és szeretettel karolta fel a mi községünk ügyeit.

Határtalan lelkesedés tört ki a képviselőtestületi tagok között és percekig tartó

éljenzés lecsillapultával felállott Markovits Manó s a következő beszédben bucsúzott el a képviselőtestülettől.

— Köszönöm a szíves megemlékezést, úgy a plébános urnak, mint a t. képviselőtestületnek. — Mindig kötelességeim teljesítése lebegett szemem előtt s ha netalán valakivel szemben igazságtalan voltam, úgy nézzék azt el nekem, hiszen ember vagyok, s ez szolgáljon mentésemül esetleges tévedéseimet illetőleg. Sohasem fogom elfelejteni azt a kedves pár évet, amelyet körükben töltöttem s jól esik visszaemlékezésem erre az időre, mert itt a megértés jutott osztályrészemül. Sohasem fogom önöket elfelejteni s ha valamiben valaha bárkinek szívesességet tehetek, megteszem ezután is, forduljanak bizalommal hozzám, hiszen ha körükből távoztam is, a multak emlékein kívül van még egy szorosabb kapocs is, mely bennünket utolsó leheletemig összefűz: földiek vagyunk, ennek a vármegyének területén láttam rapvilágot, itt éltem le gyermekéveimet, itt a munkás férfikor legszebb idejét, ez a föld fogadja be majdan haló poraimat is. — Az Isten áldja, az Isten éltesse Margitta község polgárait és képviselőtestületét.

Szünni nem akaró taps és éljenzés közepette fejezte be szavait Markovits, aki ezután eltávozott az ülésről. A képviselőtestület végül Pálffy Gyula dr indítványára egyhangulag elhatározta, hogy Markovits Manó emlékeit jegyzőkönyvileg örökíti meg.

Apponyi beszámolója.

Apponyi Albert gróf szeptember huszonegyedikén beszámoló beszédet tart jászberényi választói előtt. A függetlenségi párt a választójogi országos szövetségnek jászberényi vezetőség-

gével és a jászberényi szociáldemokrata-párttal értekezletet tartott, a melyen elhatározták, hogy a beszámolóhoz küldöttséggel hívják meg a függetlenségi pártot, valamint Andrássy Gyula grófot és pártját.

A szociáldemokrata párt kiáltványt tett közzé, a melyben arra hivatkozva, hogy a beszámoló egyik fázisa a választójogért való küzdelemnek, a tömeges megjelenésre hívja föl a szociáldemokratákat.

A koalíciós kormány tanácskozása.

A koalíciós miniszterek és államtitkárok tegnapelőtti tanácskozásukon nem tudtak megállapodásra jutni a Herczeg Ferencel szemben követendő magatartásuk dolgában, miután Herczeg csak tegnap jutott abba a helyzetbe, hogy aradi nyilatkozatának hiteles szövegét az érdekeltekkel közölhesse. Délután négy órakor újra összegyűltek tehát, hogy dönthessenek róla, bűnvádi utra tereljék-e a dolgot, vagy nem. A konferencián Kossuth Ferenc, a kinek Soltra kellett utaznia, nem vett részt, de előre kijelentette, hogy mindenben hozzájárul az értekezlet határozatához.

A tanácskozáson Herczeg Ferenc cikkéről megállapították, hogy az nem foglal magában olyan dolgokat, melyek miatt bírói uton felelősségre lehetne vonni, ezért elhatározták, hogy nem terelik bírói utra az ügyet.

Herczegt ellenben felszólították, hogy az esetben, ha a koalíciós kormány valamelyik tagjáról valami inkorektséget tud, azt olyan formában hozza nyilvánosságra, hogy annak alapján a bírói eljárást meg lehessen indítani.

tam, mert őt magát csendes, higgadt embernek ismertem és csak felesége civakodó hajlamai iránt voltak alapos kételyeim. Levelem így hangzott:

Kedves mr. Brown!

Bizva baráti és szomszédi jó viszonyunkban, bátorodom önt egy tiszteletteljes kérelemmel terhelni. Tudom, hogy nincs jogom hozzá, mert „az angol háza, az ő erős vára”, ahol, ha éppen kedve tartja, éjjel-nappal ágyukból is lövöldözhet. Azonban fájdalom! szervezetem olyan sajátságos, hogy a legkisebb zaj is megakadályozz iródmunkálkodásomban és miután ön igen jól tudja, hogy csak este hét órától tizig dolgozhatom, végtelenül lekötöleznék, ha úgy intézkednék, hogy kedves leánya, aki korához képest bámulatosan zongorázik, a jelzett órák helyett más órákban gyakorolná meglepő zenei képességeit.

Kérem teljesítését remélve, maradtam előleges köszönettel igaz tisztelője

James Payn.

Olyan izgatott és nyugtalan voltam, hogy a cselédnek megparancsoltam, hogy a választ okvetlen várja be.

A cselédleány csakhamar meg is érkezett a következő válasszal:

„Tisztelt Uram!

Férjem távollétében bátorodom az ön kívánatait az ő nevében visszautasítani. Mint igen helyesen megjegyzi, egyáltalán nincs joga az ilyen kérelemhez, melyet — bocsássa meg őszinteségemet — a szó szoros értelmében különösnek találok. Leányom zenetanulmányai folytatására éppen a hét és tiz óra közötti esteli órákat tartja legalkalmasabbnak és ezután is ezen időben akar gyakorolni.

Tisztelettel
Abigail Brown.

Az idő már későre járt, mégis fejemre csaptam kalapomat és elsiettem az ügynökhöz, akitől Eden Lodge-t vásároltam és magammal hoztam tőle egy táblát, ezzel a hirdetéssel: „Ez a villa minden elfogadható ajánlat mellett azonnal eladó”.

Másnap reggel a szobaleány névjegyet hozott a szobámba „Mr. Josef Plumkn nevével.

Széles vállu, risztikus kinézésű ember volt, de én, — a körülményre való tekintettel — úgy fogadtam, mintha a királyi ház egyenes leszármazottja volna.

— Építész vagyok, tehát megtudom bírálni a ház értékét, — így mutatkozott be. — Megvenném Eden Lodge-t, mennyit kér érte?

Megneveztem az összeget, de el voltam tőkelve, hogy a feléért is átengedem. Ő száz fonttal kevesebbet kínált érte.

Elővette öblös, zsiros pénztárcáját az oldalzsebéből és olyan tágra nyitotta, mintha kapu lett volna.

— Nem olyan sietős — mondtam én, — ha holnapig levelet kapok ügyvédjétől, azt is elégségesnek találom és a ház az öné lesz. — Beköltözhetek egy hét alatt? — kérdezte mr. Plumkin.

Igenlőleg intettem, sőt legjobban szerettem volna azt válaszolni: „Költözzön be még ma”. De meggondoltam, hogyha a zongoraszót meghallja, elmegy a kedve a vételtől. Ugy éreztem, mintha ezt a derék embert, aki „nyugalmas otthon” keresett, a poki villával megsaltam volna, de azután megnyugodtam a gondolatban, hogy mint kereskedő első sorban a saját érdekeimet tartozom megvédeni.

Miután vevőm vagyoni helyzetére vonatkozólag elég kedvező értesítéseket kaptam, másnap elindultam magunknak új házat keresni és olyan szerencsés voltam, hogy nemsokára egy teljesen szabadon álló házra bukkantam, ahol egy hét múlva gyermekes-től együtt szépen berendezkedtünk és hát adtunk az Istennek, hogy a „Szűz imájától” és „mellékleteitől” szerencsésen megmenekültünk...

ZENKER

modern fényképész műterme

Helyi és vidéki telefon 12-26. Szent János-u. 72.

Finom kidolgozású levelezőlapok 6 db 1 K 40 f.
Fényképeket 50 %-kal olcsóbban készítem mint
bármelyik fényképész Nagyváradon. A menyasz-
szonyi felvételek kedvezményes árban készülnek.
Tisztelt megrendelőim 6 db fénykép után 3 leve-
lező lapot ajándékba kapnak. :-:

Védekezünk a kolera ellen.

Rendkívüli tanácsülés.

Tegnap számunk vezércikkében rámutattunk, hogy a kolera-veszedelem elhárítása ügyében Nagyvárad város tanácsa vajmi keveset tett még eddig, pedig az ázsiai kolera a mostani forgalmi viszonyok mellett minden percben behurcolhatják hozzánk.

Mint értesülünk, dr Mayer László városi főorvos már előzetesen kidolgozta azokat az óvintézkedéseket, amelyek a veszély elhárítására szükségesek, csak még a tanács intézkedése volt hátra, hogy azokat fogantossítsák.

Tegnap délelőtt rendkívüli tanácsülésben foglalkozott ezzel a város tanácsa s dr Mayer László főorvos előterjesztésére érlelyes intézkedéseket léptetett életbe. Csak azután teljes szigorral végre is hajtsák ezeket az intézkedéseket.

A város tanácsa a következő óvintézkedéseket rendelte el:

1. Nagyvárad város területére tilos a gyümölcs, élelmiszer és halbehozatal, Budapest város, Bereg, Ung, Zemplén, Bácsbodrog, Temes, Krassó-Szörénymegyék területéről. A város lakosságát a rendőrség fogja plakátokon és egyéb módon értesíteni a tilalomról, a városi tanács pedig értesíti a tilalomról az érdekelt vármegyéket és a székesfővárost, hogy károsodás ne történjék. A M. V.-ot felkérjük, hogy a letiltott helyekről érkező élelmiszer küldeményekről értesítse a rendőrséget, hogy az még kézbesítés előtt elkobozhassa.

2. A város kibérel egy évre egy házat, hogy az esetleges kolera-gyanús betegek egészséges hozzátartozóit ott elkülönítve tarthassa. Esetleg a Rhédey-kerti vendéglőt tatatorozzák ki és hozzák rendbe erre a célra.

3. A város betiltja egyszersmindenkorra

a rongy- és csontszedést, a szemétkerakodó helyeket őrizetbe veszi, a rongy- és csontlepeket legközelebb kiutasítja a Kolozsvári-utcáról.

4. Egy harmadik fertőtlenítőt fogad a város egyelőre, szükség esetén pedig mind a 40 jelentkezőt, 400 koronáért egy új fertőtlenítő felszerelést vesz, 400 koronáért pedig ruhákat a fertőtlenítőknak.

5. A három köztisztasági felügyelőseget a főorvos alá rendeli a város.

6. A vízvezetési telepet szigorú s rendszeres őrizetbe veszi, ezzel a főmérnöki hivatal s a rendőrséget bizza meg.

7. Több ezer plakáton figyelmezteti a közönséget és kitanítja a védekezésre. A belügyminiszterium orvosi könyvecskéjét a kolera-ról 4000 példányban kinyomatja és minden házba kézbesíti kötelező megőrzés végett.

8. Elrendeli az iskolák, nyilvános helyek, kocsialomások, illemhelyek napi fertőtlenítését 3 százalékos lizofórmával, vagy 10 százalékos karbóllal.

9. Dr Ertler Mór tiszti orvost egyelőre 10 korona külön napidíjjal állandó kolera-permanenciára utalja, ugyancsak dr Dénes Ignác napidíjas orvost is, akiknek napidíja kolera esetén 20 korona lesz.

10. A Szent László kórház lesz kolera-vesz esetén a járványkórház, a többi ragályos betegeket pedig vagy a régi cseudőrkórház épületében, vagy egy ott kibérelendő házban helyezi el a város. Frank közegészségügyi főfelügyelő a váradvelencei iskolát ajánlotta ugyan tavaly erre a célra, de a tanács a szülők megnyugtatására elvetette ezt az eszmét.

11. Az összes szállodákba, étkezőkbe, élelmiszer gyárakba, élelmiszeráruló helyiségekbe állandó meglepetésszerű vizsgálatokra jár majd el a rendőrség és egy-egy hatósági orvos, a gyanús élelmiszert, tisztátalan étkezőeszközöket azonnal elkobozzák s birtokon kívüli felelősséggel nagy büntetéseket kapnak, akik felelősek a hibákért.

12. A Páris-patak medrébe torkoló csatornákat, emésztőgödöröket befalaztatja a

város, a patak vizét fönt megduzzasztja, mésztejjel telíti és az így keletkezett fertőtlenítő zuhataggal végigönteti a patak medrét, azután kitisztattatja.

13. A nagyvásárt nem tiltja be, de az összes mutatványosokat előző vizsgálatnak, vesztgárnak veti alá, koleras helyről sem árut, sem állatot be nem ereszt.

Megyebizottsági tagválasztás.

Kiknek a mandátuma jár le? Október 24-én lesz a választás

Mozgalmas megyei élet veszi kezdetét szeptember második felében. Tizenhetedikén közgyűlést tart a törvényhatóság s rá egy hónappal a vármegye különböző helyein bizottsági tagválasztás lesz.

Az eddigi megállapodás szerint a megyebizottsági tagválasztás október 24-én lesz. Ez alkalommal a következő bizottsági tagok mandátumai járnak le.

Berettyóújfalui járás.

Berettyóújfalui: Pozsár István, dr Örley György, dr Grósz Ignác. Zsáka: Jakó Gyula, Csapó Dezső. Esztár: Keszthelyi Zoltán.

Derecskei járás.

Derecske: Békéssy Sándor. Hosszupályi: Csighy Andor, Kovács Gyula, Kampel József.

Székegyhidi járás.

Nagyléta: Barna Péter, Papp József. Székegyhid: Szebeni Gyula, Kovács Lajos, Fekete János. Csokaly: Gulácsy Sándor, Péntes Balázs. Szentjobb: Holló József, Nyiri János, Oláh Sándor. Bihardioszeg: Széles József, Balassa István, Kovásznay Marcell, Veres István. Almosd: Végh József, Kiss Imre.

II.

Körülbelül félv multán az omnibuszon találkozott Plumkin ural. Azonnal megismert és én is megszólítottam volna, noha, nem tagadom, hogy kényelmetlenül éreztem magamat mellette, mert gyötört a lelkismeret, hogy ezt az embert a zajos villa eladásával mégis megcsaltam. Azután megembebereltem magamat és barátságos üdvözlés után megkérdeztem:

— Reményem, jól érzi magát Éden Lodge-ban, mr. Plumkin?

— Igen, igen, — válaszolt elégedetten, miközben én megkönnyebbülten lélegzettem fel. — Mint építómester tökéletesebbet nem is várhattam; az egyik szoba ugyan nedves, de hízlek magamnak, hogy a bajon segítettem, mert az egész szobát cizementtel burkoltattam.

Ohajtottam volna még tudni, miként szabadult meg a muzsikális ördögtől? Bizonyos, hogy sikerült az eltávolítása, mert különben nem lenne ilyen vig és elégedett.

— Meg van elégedve a szomszédaival, Plumkin ur?

— Meg, mert tulajdonképpen nagyon keveset érdekelnek.

Rövid szünet méltán folytatta, mintha valami csak utólag jutott volna eszébe:

— Az a mr. Brown különben elég komikus ember. Képzeld csak, mit tett — talán nem is ő, hanem inkább a neje?

— Ahán, most kezdődik! — gondoltam magamban.

— Tehát nekem nagy családom van, többnyire felnőtt leányok, akik valamennyien értenek a zenéhez, úgy, hogy csaknem egész nap a zongorát püfölik... miért ne tennék, ha jól esik nekik? Pokoli káröröm fogott el és kezdtem hinni, hogy mindannak, amit a költők és moralisták a megtorlásról prédikálnak, mégis van némi gyakorlati alapja.

— Ez a Brown ur — folytatta Plumkin megvető hangon — olyan vakmerő volt, hogy levelet írt nekem, úgy hiszem, nálam is van az a rongy (itt előszedett körülbelül negyven levelet, míg végre az igazit megtalálta) — igen, itt van! — És felolvasta a levelet, néhány megvető és dühös széljegyzet kíséretében:

„Tisztelt uram!

Bizva baráti és szomszédi jó viszonyunkban, bátorkodom önt egy tiszteletteljes kérelemmel terhelni. Tudom, hogy nincs jogom hozzá, mert „az angol háza, az ő erős vára!” ahol, ha éppen kedve tartja, éjjel-nappal ágyukból is lövöldözhet. Fájdalom azonban, a kedves nőm szervezete olyan sajátos,

hogy a legkisebb zaj, különösen pedig a folytonos zongorázás...“

— Hallott már ilyesmit az életében? — kérdezte mr. Plumkin vad kacagással, — mintha engem az ő feleségének a szervezete érdekelne. Röviden: tiltakozik leányaim zongorajátéka ellen! Hát mit szól ehhez a levélhez? Hallott még ilyet valaha?

— Soha! — válaszoltam én nagy komolysággal, noha azonnal észrevettem, hogy a levelet szószerint az enyémről másolták le.

— És mit válaszolt ön? — kérdeztem fékezhetetlen kíváncsiságból.

— Mit válaszolhattam volna! Megirtam neki, hogy egyáltalán nincs semmi joga hozzá, hogy ilyen kérelmet intézni, melyet a szó szoros értelmében nagyon különösnek találunk.

— Ha önöknek a mi zenénk nem tetszik — így végeztem soraimat — költözzenek ki és vegyenek maguknak egy házat a város másik végében.

Ezzel mr. Plumkin barátságosan elbucszott tőlem és kiszállott az omnibuszból.

Én pedig magamra maradván, kárörvendve elgondoltam:

— Van igazság és megtorlás a földön!

SÉRVKÖTŐK, HASKÖTŐK

méret szerint felelősség mellett már 2 kor.-tól kezdődő árban készíttetnek

Fehér János kötszer gyárában (Rákóczi-ut, Bémer-tér.)

ahol óriási választékban kaphatók: Irigátorok, fecskendők, gumiharisnyák, szuszpenzoriumok, gumi-lepedők, vatta és mindenféle **szülészeti és betegápolási cikkek.**

Mentőszekrények nagy raktára, múlábak, támgépek, miderek jutányos árban és kitűnő kivitelben készíttetnek.

Telefon 419

Ermihályfalvai járás.

Bradony: Horváth Béla, Tolvaj Bálint, Fehér József, Demjén Sándor. **Ermihályfalva:** dr. Jakab Ernő, Jakab Móric. **Bagamér:** Bányai László. **Szalacs:** K. Albert, András, Rogge Károly. **Vasad:** Klósz Lajos, Török Endre.

Cséfai járás.

Sarkadkeresztur: Rokszin Miklós, Barth József, dr. Rokszin György. **Zsadány:** Danyi László, Tar István. **Biharugra:** Katona Imre, Görgey Mihály. **Körösnagyharsány:** Aradi Lajos, Palotás Kálmán. **Geszt:** Töpler György, dr. Markovits Kálmán, Juhász Károly.

Biharkeresztesi járás.

Körösszakál: Miskolezy Imre, Dobó Imre, Mártonffy Bogdán. **Komádi:** Solc Gábor, K. Polgár József. **Biharkeresztes:** dr. Czifra Kálmán, dr. Grósz Áron, dr. Ertsey Péter.

Sárréti járás.

Báránd: Földesi Imre, Onódi Jenő, Decey Sándor. **Bihartorda:** Vértes Mór, Jeney Menyhért.

Magyarcsékei járás.

Magyarcséke: Ertsey Zsigmond, Sterba Szaboles.

Vaskóhi járás.

Vaskóh: Dr. Rednik János, Bogdán György.

Béli járás.

Bél: Hamák Sándor, Miskolezy Jenő.

Tenkei járás.

Gyanta: Somogyi Géza, Boros Mihály. **Bélfenyér:** Somogyi Ferenc, Szerb Kosztán. **Tenkégyörbed:** Pánye Karácson, Vaska Miklós. **Tenke:** Dr. Weisz Adolf, Sebess Gyula.

Nagyszalontai járás.

Nagyszalonta: I. Kenéz Lajos, Katona Sándor, II. Széles Sándor, Podhráczky Rezső, Böszörményi Lajos. **Sarkad:** Képiró Lajos, Boór Áron. **Illye:** Szabadhegyi Ernő, Bujdosó József, Eröss Rezső.

Élesdi járás.

Rév: Papp János, Kuszkó Gyula, Holóssy Gyula. **Nagybárd:** Perényi Emil, Bulkán Áron, Butyori Simon, Bersán Kornél. **Élesd:** Szabó János, Ungár János, Rack Manó, dr. Farkasházy Zsigmond.

Belényesi járás.

Robogány: Opris János. **Bontesd:** Meskó Boldizsár, Popovits Konstantin, Mangra Vazul. **Belényes:** dr. Poynár János. **Tisztásfalva:** Ertsey Kálmán, Tempeleán Dezső. **Köröztárkány:** Báthory Zoltán, Horváth Endre. **Urszád:** Petrás József, Rojti János.

Központi járás.

Bihar: Bereczky Dániel, Magyar Ferenc, Tárnok Márton. **Fugyivásárhely:** Gerlán János, Jancsó Lajos. **Mezőtelegd:** Luczinger Sándor, dr. Mangra Demeter, Forró József. **Váradsentmárton:** Szfurle Demeter, Revóczky Béla. **Váradles:** Bencsák Sándor, Ravazdy Barna. **Köröstarján:** Kőszeghy Imre.

Szalárdi járás.

Kismarja: Fodor Gyula, Venghinszky Gyula. **Esztár:** Kathó Ferenc, Hüttner Tiva-

dar. **Hagymádfalva:** Kuppóra József. **Szalárd:** Oláh Dóme, Középegy Dezső, Fodor Árpád.

Margittai járás.

Bogyoszló: Leelőssy János, Gáspár Dániel. **Margitta:** Horváth Lajos, Lipeczky Gyula, Szolman Mór. **Monospetri:** Brösztel Lajos, Morvay Zsigmond. **Berettyószéplak:** Füz Géza, Torda Ferenc, Lovász Sándor, Medvessy József. **Micske:** Balog Gyula, Rácz Lajos, Rosenberszky Gyula, Kiss Sándor.

Rejtélyes gyermek, akit 9 évig keresett az apja.

*

Egy szilágymegyei gazdag zsidó, Léb Bernát izgatottan futotta végig a nagyváradi hatóságokat. Ki akarta eszközölni minden áron, hogy adjanak neki rendőri segítséget gyermeke felkutatásához. Léb Bernát már három nap óta tartózkodik Nagyváradon, meg is tudta azt, hogy hol lehet a gyerek, de elrejtették, eldugták előle. Legelőbb is ezt állítja a hatóság előtt és a kétségbeesett apa nem tud hozzá jutni saját gyermekéhez, mert a hatóság egyelőre megtagadta a közbelépést.

Léb Bernát Középfalvára való. Ezelőtt kilenc évvel megnősült. Felesége hamar elhunyt és maradt egy hathetes fiúgyermek, akit az apja nevelés végett a nagyszülőknél helyeztet el. A kis fiú egyszer eltűnt a nagyszülei háztól, a nagyszülék elhaltak s az apa nem találta sehol sem fiát. Azt hitték, hogy meghalt, esetleg valami titokzatos bűntény áldozata lett.

Ebbeli hite oly biztos volt, hogy meg is gyászolta gyermekét, egy félévig gyászt hordott. Tavaly újra megnősült s ebből az alkalomból holmi anyagi ügyletek elintézése összehozta első felesége hozzátartozóival, akik véletlenül elárulták, hogy a gyerek él és Nagyváradon van.

Az apa már többször volt Nagyváradon, de nem sikerült feltalálnia a fiút. Tegnap végre rábukkant három napi hajsza után valahol Csillagvároson. Felesége testvérénél, Jónás Mártonnénál van a gyerek, de valahányszor az apa megjelent, a gyereket soha sem találta otthon.

A rendőrséghez fordult, ahol Kemény L. Ignác vette kezébe az ügyet.

A rendőrkapitány kijelentette Léb Bernát előtt, hogy csak akkor fog a rendőrség a gyermek kiadása iránt intézkedni, hogyha igazolja, hogy tényleg ő az apa. Az apa már nem is emlékszik fia vonásaira, hiszen hat hetes korában látta utoljára. Most aztán visszautazott Középfalvára, hatósági bizonyítványt fog hozni vagyoni és erkölcsi állapotáról, hogy a gyereket nevelni, elartani tudja és elsősorban arról, hogy ezelőtt 9 évvel tényleg eltűnt az ő fia. Ezután majd kérdőre vonják Jónásékát, hogy került hozzájuk a gyerek és miért nem adták ki az apának.

Ri építse a honvédtüzérlaktanyát?

A városi mérnöki hivatal jelentése Nem szabad a kisipart mellőzni.

A nagyváradi honvédtüzérlaktanya építésére megtartott árlejtés, mint annak idején részletesen megirtuk, Nagyvárad városára rendkívüli kedvező eredménnyel folyt le, a mennyiben a 3 milliós munkálatra az egyik nagyváradi vállalkozó cég mintegy 700.000 koronával kedvezőbb.

Mindenesetre örvendetes, ha a nagyváradi cég nyeri el a nagyszabású munkálatot, de csak az esetben, ha az egyes munkanemeket a nagyváradi kisiparosokkal készítetteti, mert a mostani munkainségés időben a város érdeke is azt követeli, hogy az itt készülő közmunkák által a helyi iparosok jussanak munkához. Ez még annál is fontosabb a tüzérlaktanya építése alkalmából, mint az a kérdés, hogy milyen olcsó vagy drága az építés.

Tekintettel ugyanis arra, hogy az építési összegnek a amortizációját az állampénztár megtéríti a városnak, tulajdonképpen a városi pénztárra nem nagy befolyással van az építés összege. Az olcsó ajánlat folytán tehát első sorban az államkincstár részesül előnyben.

A nagyváradi iparosok oly figyelemre méltó, komoly ajánlatokat adtak be, hogy azok felett nem térhet a város törvényhatósága napirendre.

Ilyen különösen az asztalosok szövetkezete által beadott ajánlat és a lakatos iparosok szakosztálya nevében benyújtott ajánlat.

Ezeket össze lehet egyeztetni a város érdekével úgy, hogy kisiparosaink semmi körülmények között el ne essenek a munkáktól.

Nem lehet ezt a kérdést közönséges mérték szerint elbírálni, hanem kellő figyelembe kell venni a nagyváradi iparosok mai helyzetét, amikor száz és száz iparos család siryli a munkanélküliség nyomorúságát. Kítől várjon a szegény iparos az ilyen veszedelmes időben támogatást, ha a város nem igyekszik a kedvező alkalmat felhasználni az iparosság érdekében.

A beérkezett pályázatokról már elkészítette a városi mérnöki hivatal, illetve a főmérnök jelentését s mellékletül táblázatba foglalta külön-külön munkanemenként az összes ajánlatok összegét.

A jelentés 1-65 tétel alatt a részletmunkákra beérkezett és a 66-78. tétel alatt az összes munkákra beérkezett ajánlatokat sorolja fel.

Felemlíti a jelentés, hogy mily nagy érdeklődés nyilvánult meg az árlejtés iránt s az eredmény várakozáson felüli. Ennek okát a főmérnök a nagy munkanélküliségben látja. Erre az okra vezethető vissza az a körülmény is, hogy máskor elég tartózkodó nagy cégek is tetemesen leszállított árak mellett pályáztak.

TELEFON 10-70.

LIFT.

TELEFON 10-70.

MODERN FOTOGRAFIA DAJKOVITS
SPECIALISTÁJA Nagyvárad. Sas-palota.

Nagyváradról az összmunkákra három nagy cég: *Reisinger József, a Gerster, Megyeri és Szunyogh cég és az Inceze Lajos és tsa cég* pályáztak; a részletmunkákra is sok helyi iparos pályázott, de itt szintén vannak idegen pályázók is.

Az összmunkákra pályázók közül Bák Alajos, Főris Vilmos, Grünwald Testvérek és Reisinger kikötéseket tesznek, hogy részletmunkára nem pályáznak, vagy a föld-, kőműves- és elhelyező munkák nélkül más munkát nem vállalnak.

Az összpályázatnál mutatkozó nagy eltérés azt a feltevést keltette, hogy valamelyes felfogásbeli eltérés lehetett a pályázók-nál. A mérnöki hivatal meg is állapította, hogy pl. a kavicsburkolásnál a kiírt pályázatban köbméter volt felvéve, azonban 3 pályázó cég a kavicsburkolást négyzetméterenként vette fel a pályázatába.

Ez az eltérés körülbelül 100000 korona különbséget jelent. Hasonló hiba van 5 cég ajánlatában a beton elszigetelőknél. A Fehér és Ritter-cég pedig csak egy lovarda vastetőre pályázott, holott kettő kell.

Ezeket a mérnöki hivatal helyesbítette s így állapította meg a végösszegeket a következőkben:

Inceze és társa ajánlata 2215,815 K, Gerster és társai 2.344,576 K, Reisinger József 2.391,403 K, Fehér és Ritter 2.437,113 K (ez a revisio előtt olcsóbb volt); a legdrágább pedig Főris Vilmos 2.779,000 koronával. — Inceze Lajos és társa tehát a közvetlen utána következő Gerster és társánál 128,260 koronával olcsóbb; a legdrágábbnál pedig 533,939 koronával előnyösebb. Ha figyelembe vesszük, hogy a mérnöki hivatal előírásait 2.946,301 korona volt, az Inceze cég ajánlata ennél 730,589 koronával olcsóbb.

A részletekre nézve:

a kőműves-, föld- és elhelyező munkáknál Inceze 81363 koronával előnyösebb az előírászatnál s általában a legolcsóbb;

a vasmunkákra a Ganz és Tsa cég olcsóbb, mint az Inceze cég, de a főmérnök az Inceze ajánlatának elfogadását javálja, mert helyi vállalkozó;

a kőfaragó munkára Inceze a legolcsóbb;

az ácsmunkáknál az Inceze cég drágább, mint a Bák cég, de ez utóbbi részletmunkát nem vállal; a Fehér és tsa cég is némileg olcsóbb, de nem helyi cég;

a bádógos munkákra a 45320 K előírással szemben Kollár József 30633 K-val a legolcsóbb, de a cég a csendőriskolánál is szabálytalanul dolgozott; Demkó és Szilvássy 36738 koronás ajánlata 20 százalékkal olcsóbb, ezért nem vehető figyelembe;

a tetőfedő munkákra az Inceze cég ajánlatát ajánlja, mert a Bihar megyei asbest pala gyár csak a palamunkára pályázott;

az asztalos munkára a legolcsóbb a Rimanóczy-cég 128909 korona, az Inceze-cég 130492 korona. (Hát az asztalos iparosok szövetkezetének ajánlatával mi van, hisz az olcsóbb, mint az Inceze cége, s csak a parkettnél van némi eltérés a Rimanóczy ajánlatával szemben. A közszállítási szabályzat a szövetkezetre vonatkozólag is előír valamit, erről nem akarnak tudni a város-házán?)

a lakatos munkákra sem ajánl senkit a főmérnök, csak kimutatja, hogy az Inceze-cég az olcsóbb;

a mázólok munkákra a 23500 korona előírással szemben Topsál Ilona 14000 koronával pályázik s mert ilyen olcsó árat lehetetlennek tart a főmérnök, nem ajánlja,

hanem vagy a fővállalkozónak, vagy másnak adják;

az üveges, kárpitos, toronyóra és lovarda tereinek és a külső munkákra készítésére Inceze ajánlatát; a kályhákra Schwarcz és Ullmann, a belső csatornázásra Tátray és Tóth ajánlatát javasolja a főmérnök;

a szobafestő munkákra Ungerleider Mór ajánlatát, a lovarda vastetőzetére Tátray és Társai ajánlatának elfogadását hozza javaslatba a főmérnök.

Két körülményt ajánl még a főmérnök a tanács figyelmébe: hogy a rövid építési határidő miatt az összes munkákat egy kézbe adja ki, továbbá, hogy az építkezés költségei Nagyváradon maradjanak; igyekezzenek a tanács oda hatni, miszerint a fővállalkozó helyi iparosokkal megegyezésre jusson; esetleg kötelezzék a vállalkozót, hogy a munkálatokat nagyváradai iparosokkal készíttessék.

Fontosnak tartja a főmérnök, hogy a kaszárnya pontos időre elkészüljön, mert egy fél évi bér, amit az állam fizet, mintegy 100,000 korona.

HUMOR.

*

NEM TÖRTÉNT SEMMI BAJ.

A nagy művész hazajön vendégszereplési körútról s első gondolja, a szobalánytól a kedves háziállatai felől kérdezősködni.

— Remélem, jól gondját viselte távollétem alatt valamennyinek.

— Oh, igen. Egyetlen egyszer felejtettem el enni adni a macskának.

— De azért annak sem történt bizonnyal semmi baja.

— Oh, nem. Megette a kanarit és a papagályt.

*

AZ UTÓD.

— Hogyan, Kohn ur, a kedves leánya szinpadra lép?

— No igen, valakinek csak be kell töltenie Jászai Mari helyét.

*

ALKALMAS NAP.

Kereskedő: És mikor küldhetek urasághoz a számlával?

Vevő: Alkalmas nap, mondjuk a péntek?

Kereskedő: Oh, igen.

Vevő: Hát akkor csak küldje bátran minden pénteken.

*

ŐSZINTE VALLOMÁS.

Két férj találkozik a kávéházban.

— Nálunk én vagyok az ur a háznál, nem a feleségem. Végre is én keresem a pénzt.

— Nálunk is. Sőt, hogy annál jobban rendben legyen az ügy, mikor husz éve megesküdtünk, szerződést köttem a feleségemmel, mely szerint minden fontosabb ügy úgy történik, ahogy én akarom; a kisebb dolgok menjenek, ahogy az asszonynak tetszik.

— Es a szerződést betartottátok?

— Pontosan. Csak az a baj, hogy fontosabb ügy eddig nem adódott elő.

NESTLÉ FÉLE
régbevált GYERMEKISZT
a legjobb és legolcsóbb
 DOBOZA K 1.80 MINDEN GYÓGYSZERTÁRBAN ÉS DROGERIÁBAN
 Próbadozót ingyen küld: HENRI NESTLÉ, Wien, I. Biberstr. 127.

Mi lesz a Pável-fürdővel?

Pável Mihály tiltakozik az eladás ellen.

Ez év tavaszán egész szép csendesen meghúzták az aknaszlatinai sósfürdő felett a harangokat. Biharvármegye árvaszéke a kiskorúak folytonos zaklatására elhatározta, hogy eladja a fürdőt, melyre csakhamar jelentkezett is egy vevő Breznóczy János fürdőbérlo személyében. A gyönyörű fekvésű fürdőt csak 140,000 koronáért adták el a tulajdonosok és az árvaszék a beterjesztett becsübirányítványok alapján jóvá is hagyta az adásvételt.

Azóta már talán a vételi árnak is a végén járnak a fürdő tulajdonosai, ha a Tiszántul nem foglalkozott volna a dologgal. A tulajdonosok egyikéről, Pável Mihály egyetemi hallgatóról ugyanis nem akart tudni senki semmit. A társtulajdonosok bementása alapján az árvaszék Pável részére gondnokot rendelt ki és így a gondnok járt el az ő nevében.

Pável Mihály azonban a Tiszántulból értesítvén a fürdő eladásáról, nyomban jelentkezett és fenekestől felforgatta a már befejezettnek tekintett adásvételt. Pável Mihály megfelebbezte az árvaszék intézkedését. Az árvaszék azonban ragaszkodott előbbi álláspontjához és nem vette figyelembe a Pável Mihály felebbezését.

Tegnap újabb beadványt intézett Pável képviselője az árvaszékhez: Beadványában elmondja, hogy a fürdőről az árvaszéknek helytelen információkat adtak. Nevezetesen a fürdőt nagyon kevés költséggel olyan állapotba lehetne hozni, hogy bármelyik fürdővel konkurrálhat. Ezt a költséget pedig a jövedelemből tisztességesen lehet fedezni.

A bemutatott becsübirányítványban 140 ezer koronára van becsülve az egész fürdő, holott ezzel csak az épületek vannak megfizetve, ellenben az erdő és a többi ingatlan birtokok figyelmen kívül maradtak.

Tény, hogy a fürdő jelenleg el van hanyagolva, azonban ennek egyedül a fürdő jelenlegi bérlője, Breznóczy az oka, aki azért hanyagolta így el a fürdőt, hogy minél olcsóbban megszerezhesse. Pável kéri az árvaszékét, hogyha minden áron el akarja adni a fürdőt, úgy elsősorban hagyja figyelmen kívül a jelenlegi felületet szakértői véleményét és új becsülést alkalmaztasson. Különben is Breznóczyban nem lát kellő garanciát a vételár megfizetésére sem. Végül határozottan kijelenti, hogy a fürdő eladásába nem hajlandó ilyen formákban beleegyezni, hanem ragaszkodik hozzá, hogy az értékes birtok tovább is fenntartassék és a bérleti összegből fejlesztessék. A már valószínűleg aktahalmazzá vált fürdő-ügyet az árvaszék felterjesztette a gyámügyi felelősségi küldöttséghez, mely októberben fog dönteni az eladás ellen, vagy mellett.

Leitmann Dezső bank és keresk. irodája
Nagypiac tér, Gitye házban
megnyílt.

Mindennemű bank és kereskedelmi ügyek keresztül-
 vitele a legrövidebb idő alatt.

Pénz közvetítés olcsó kamattal mellett.

Külön osztály: élet-, baleset-, tűz- és minden más
 egyéb biztosítások.

VILLANYFÉNYNÉL.

*

Elpazarolt örökség. Herceg Ferenc körül már olyan sűrű az inda, hogy alig lehet látni ezt az embert. Kellett neki politika? Nagy fejedelme: Jókai Mór megharagudna, ha ezt megérte volna. Ő is, a nagy palóc is izgalmas studiumnak tartották a politikát. Jókai a gyűlések alatt regényt írt, a háta mögött ott várta a kéziratot a szedőgyerek.

Mikszáth a folyosón leste el kora politikusainak titkát („Az én kortársaim“), egy ország élete lüktetett itt, intim fülkékben miniszterekkel diskurál, Tisza Kálmán, a hadvezér, karonfogva viszi sétára az írókat a biboros szőnyegekben. Ki várt itt valamit az írótól, mint képviselőtől? Mire valók a csatlósok? . . . Ugy kellene járnia Herceg Ferencnek a mostani becsület-viharzásokban, mint a halhatatlanság anonim képviselőjének, bírójának, hideg ésszel, nyugodt kézzel írni a mai politikai művészettörténelmet.

A párbajokat, leplezéseket, purifikálásokat elvégzik az arra hivatottak, ére-fuvola-harsona s más hangú vezérek. De nem: Herceg Ferenc mikor itt járt Váradon, kifutott a moziból, hogy vegyen egy Estet. És mohón szedett be semmitmondó politikai nyilatkozatokat, Justh vörös álmait, Apponyi békehárfáját, Andrássy közjogi szárnyalatait. Hát mit csinál az Új Idők, a Petőfi Társaság, az Akadémia és a szinpad irodalom? . . . Esik, hanyatlik, mint a félhold Keleten és Herceg észre sem veszi, mikor kint lesz ragyogó irodalmi pozíciójából.

*

Őszi nagy tekarítás. A váradi rendőrség behasított, belemarkolt az éjszakába: Nyomorult existenciák fuldoklanak ökle alatt, a gazdag emberek fellélekzenek annyi betörő, csavargó, hamis kártyás, jassz és huszonnyolcas összefogdosásának hírére. Na végre nyugodtak lehetünk egy kicsit, sóhajtanak fel, pedig egyáltalán nem lehetnek nyugodtak, mert jön a tél, az éhség, nincs kenyér, nincs termés, óriási lesz a drágaság és pukkadni fogunk, dühöngeni fogunk, mert lesz, — de még mennyi! — betörés, lopás, késelés és rablás. Szép a rendőrségtől ez az őszi sepregetés, bölcs előrelátás jele, de nem szabad sokat dicsérni, sokat hálálkodni érte, nehogy hamar abbahagyják. Jól csinálják, tartsa meg a főkapitány ur továbbra is a jó szokásukat.

*

Munkács. Árpád apánk első pihenő állomását gyászkeretben emlegetik. Örökösen fenyeget innen valami veszedelem, epidémia. Most becsukták az ottani összes iskolákat, dezinficiált diákok rebbennek szét az egészségtelen, fertőzött városból. Az ország távoli vidékein kevesen tudják, hogy itt van, ebben a fekete városban a legnagyobb magyar állami internátus.

Husz koronáért és a jobb tanulók havi tíz koronáért kapnak ellátást, kosztot, lakást,

kiszolgálást, villanyvilágítást, orvost, mindent.

S minden évben felüti fejét itt valami komisz baj. Hogy ki tudták választani ennek az intézetnek a helyét! Csuda ez.

(p. j.)

Hangverseny és kabaré a Szigligeti színházban.

*

Elmultak az üres, unalmas nyári esték, kezdődik a szezon. A nagyváradi közönség vasárnap látja ismét viszont a Szigligeti színház pirosbársonyos páholyait, intim, kedves interiőrjét, vasárnap lesz a szezon első értékes, kellemes, tapsokkal teljes színházi estéje.

Ma, vasárnap este fél 8 órakor kezdődik a színházban az a nivós hangverseny és művészi kabaré-est, amelyet az árvizkárosultak javára rendez a város. Tömérdek jegy kelt el eddig elővételben, úgy hogy a közönség jól teszi, ha a saját érdekében még délelőtt vagy délután a pénztári órák alatt biztosít jegyet magának. A pompás műsor két részre oszlik, a hangversenyre, amelyen a katonazenekar, működvelő kórusok, operarészletek és zenei szólók teszik a programot. A műsor másdeik fele a kabaré, tarka változatosságu, decens, magas nivóju programmal.

Az est teljes műsora a következő:

Hangverseny: Nyitány: előadja a csász. és kir. 101-es zenekar. Műdalok: előadja a ref. énekkar, Gerencsér J. karnagy vezetésével. Grieg F-dur sonáta 1-ső tétele: hegedűn előadja Ambrózy Irénke, az Orsz. Zeneakadémia növendéke, zongorán Resch Mihály zenetanár. Holdfénynek bűvös sugára, Aranyeső dal, Éva keringő: énekl Holdy Juliska, zongorán kíséri Brán Viola. Vieux tems koncert: hegedűn előadja Ambrózy Irénke, zongorán kíséri Resch Mihály zenetanár. Opera részletek: előadja a csász. és kir. 101-es katonazenekar. Bruck koncert: előadja Ambrózy Irénke, zongorán kíséri Resch Mihály zenetanár. Fogytán a rim, Szegény anyám . . . énekl Rajniss Ferenc, zongorán kíséri Resch Mihály. Tárogató szóló: előadja Mezey Mihály r.-kapitány. Koncertszámok: előadja a csász. és kir. 101-es katonazenekar. 10 perc szünet, utána

Kabaré: Drágaság Molnár Ferenc-től. Személyek: Férj Faragó Zsigmond, feleség Brán Viola, eseléd Szücs Jolika, házmester Bartók Endre. Szobalány kuplé: előadja Antalfy Margitka. Vitéz Hári János: előadja Kürthy Lajos. Cake-Walk: lejtik Bereczky Margitka. Magyar szóló, angol dzsig tánc: lejtik Várnay Alice.

Tetszik s bluzom? Gábor Andortól. Személyek: Feleség — Antalfy Margitka. Férj — Faragó Zsigmond. Ketteskén duett: Holdy Juliska és Losonezy G. Matróz tánc: Bereczky Margitka. Tíz perc szünet.

Koldus dal: énekl Kornay Róbert. Tót tánc: lejtik Bereczky Margitka és Bukay Mariska. Valami mondani valója, Chanson, Két veréb: énekl Holdy Juliska, zongorán

kíséri Resch Mihály. Jux mars: lejtik Bereczky Margitka, Bagossy Laci, Kovács Béla, Bukay Mariska, Vank Pista. Angol táncduett: Várnay Alice és Margó Zsiga.

Helyárak: Nagy páholy 7 korona. Földsz. és emeleti páholy 6 korona. II-od emeleti páholy 4 korona. Zsölle 1 korona 50 fillér. Kórszék 1 korona 20 fillér. Tál-lásszék 1 korona. Földsz. állóhely 40 fillér. Közép erkély I. sor 60 fillér. Oldal erkély I. sor 60 fillér. Közép erkély II. sor 50 fillér. Oldal erkély II. sor 40 fillér. Karzati ülő 40 fillér. Állóhely 20 fillér.

Jegyek válthatók a Szigligeti színház nappali pénztáránál vasárnap délelőtt 9—12-ig, délután 3—5-ig és este a pénztárnál.

..HIREK..

Páter Tomcsányi.

*

P. Tomcsányi Lajos jézustársasági atya ma ötven éve lépett a Jézus Társaság tagjai sorába. Ötven év, . . . hosszú, nagy idő, ötven év munkában, lelkes energiákat megfeszítő izzó, férfias munkában eltöltött esztendő éppen elég arra, hogy a férfi kimerítve egy karos-székekben gondolja végig visszafelé az életét.

Vannak azonban emberek, akik nem fáradnak ki, akiknek a lelkük ma is olyan friss, olyan energiáktól duzzadó, mint amikor kezdték az élet nagy munkáját. Vannak, akik évről-évre nem veszítenek, nem hullajtanak el egy-egy ideált a lelkükből, a dusan duzzadó utitáskától, amellyel neki indulnak az életnek, amikor fiatal és szent tűzben égett a lelkük. Sőt. Az ideálokhoz új ideálokat gyűjtenek, dusan fel vannak szerelve mindenkinek tudnak adni kincset a szívéük kincses tárházából . . .

Ez az ember volt P. Tomcsányi Lajos. Az az, de hogy is volt, ő nem a múlté, hanem a jelené, a miénk. A katolikus restauráció hatalmas egyéniségű, zseniális katonája, akinek nem is lehet talán felsorolni az Egyházunk, hazánk iránti nagy, elévülhetetlen érdemeit.

Nagyváradon nem szükséges bemutatnunk P. Somcsányi alakját, akinek nevét különben nemcsak az országban, hanem a külföldön is csak a legnagyobb tisztelettel és elismeréssel említik. Ezelőtt két évvel tartott itt előadásokat és magával ragadta a hallgatóságát.

P. Tomcsányi most jubilál. Talán nem egészen véletlen, hogy ennek a Loyolai szent Ignácok lelkéből való jezsuitának a jubileuma összeesik a katolicizmus, az Egyház nagy jubileumával . . .

Az ország katolikusai ma délelőtt Budapesten diszgyűlést tartanak a Kath. Kőr fehértermében, hogy méltóképpen ünnepeljék a jubilánst.

Az az ő legszebb jutalma, hogy mu

Mig a készlet tart! A volt Fráter és Kosminszky cégtől fennmaradt árukat megvettem és azt 26-ától kezdve elárusítom a volt helyiségben Rákóczi-ut.

ÁRJEGYÉK KIVONAT:

Női harisnya kötött, ezelőtt	— .70 fill.	most	— .28 fill.	Ezenkívül himzések, csipkék, szalagok,
Férfi zokni	1.10	•	— .28	zsebkendők és minden raktáron levő
Finom mintás	1.40	•	— .60	árúk igen olcsó árért.
Selyem ernyők	7.— kor.	•	3.30	
Len férfi zsebkendő	1.50 fill.	most	— .46 fill.	

Klein Sándor és Tsa

kája nem volt sikertelen, eredmények, nagy, szép eredmények mutatják, hirdetik az ő lelkes munkája dicsőségét . . .

. . . Ezen az ünnepen az Oltár elé tér-
del és imájával összeforr az egész katho-
licizmus imádsága. Imádkozik, hogy azután
ujult erővel dolgozzék tovább. Az eredmé-
nyek, csak új munkára, új kezdésre indit-
ditják, mindég előre a ragyogó uton és már
mögötte áll a magyar katolicizmus impo-
náló tömege. Ezért olyan szép, olyan impo-
záns ez az ünnep, amely nemesak P. Tom-
csányi ünnepe, hanem a miénk, a magyar
katolicizmusé.

Halk megjegyzések.

„Az Est”-ben olvastam: „Az Egyesült
Államokban” a „Big Brothers” egyesület ez
évben 2883 gyermeket mentett ki a bűnök
fertőjéből. Ebben az egyesületben iparostól
milliomosig minden társadalmi osztályból
önként jelentkezett urak vannak akik mellé
tovább nevelés céljából a javítóintézetekből
és a fiatalok börtönéből kikerült ifjakat osz-
tanak be.

Ezek az önként jelentkezők a „Big
Brothers”-ek, magyarul „bátyák”. A fiatal
bűnös pedig az öccs. És a bátya neveli,
tanítja, társaságba vezeti az „öccsét.” Pedig
az „öccse” néhány nappal ezelőtt még a fog-
házban ült.

Minden elítéletet lerombolt ezzel a „Big
Brothers” egyesület. Bebizonyította, hogy az
egyszer bűnözőnek, — különösen, ha még
gyermekkorban van, van még mit keresni a tár-
sadalomban. Azt még meg lehet menteni a
munkás életnek! Olyan jól esik ezen egy
kicsit elgondolkozni. Az önmagát bűnösnek
érező fiuval megértetni, hogy ha dolgozik, ha
megszereti a pocsolyátlan életet, akkor az
emberek visszafogadják maguk közé. Meg-
tanítani őket arra, hogy az emberek jók,
hogy az élet szép, nagyon szép, s minden-
nél jobb és szebb a becsületes munka.

Az Egyesült Államokban a „Big Bro-
thers” nem engedi, hogy a védeneci ebből az
okból kifolyólag legyenek visszaesők. És az
idén 2883 volt bűnös, dolgozik szorgalmasan
a tiszta, a fehér, a mocskotalan kenyérért! . . .

Szeptemberi színek.

Szinte nem is merjük úgy kezdeni eze-
ket a sorokat, amint a régi jó időkben szo-
kás volt, hogy elmúlt a gyönyörű, napsuga-
ras, meleg nyár, sárgulnak a falevelek és
itt az ősz, a szomorú, szürke ősz . . . De-
hogy is szomorú, dehogy is szürke. Az első
szeptemberi hűs őszi lehellet forró lüktetés
ad a városi életnek, most ébred, most él a
város, pezsgőn, vidáman kacagva. Tarka
színek ezerféle változata hullámszik az utcán,
a korzón zsong, pompázik az élet, új arcok,
új alakok és a régiak is mind szebbek,
frissebbek, vidámabbak. Még is csak szép
az ősz, most kezdődik a szezon, kibontako-
zik az őszi toalettek pompája, most ébred
újra az alvó város.

A falu ilyenkor már sáros és kopár, a
levelek sárgán, lomhán hullanak a barna
földre, jön a téli unalmas esend, és az ősz
hideg lehellete letompítja, fáradttá teszi a
lelket, valami nehéz, szürke köd nehezedik
ránk. Mindenütt csak az elmulás, a pusztu-
lás, a bánat.

Milyen másképp van ez nálunk a város-
ban. Itt nem érezzük az ősz boruját, itt
ilyenkor támad újra az élet, és olyan szép
és kápráztató és vidám a város. Magához
vonzza az embereket, van benne valami sze-
rető gondoskodás, amikor azt akarja, hogy
mindég örüljünk, hozzánk ne férközzék az
ősz szomorú fanyarsága . . . mi az ősztől
csak az édes, kívánatos szőlőt látjuk és na-
gyon-nagyon jókedvűek tudunk lenni . . .

A faluból bejöttek a diákok és tegnap
még félve, félszegen néztek szét, ma már
övék a város . . . Tizenkét óra van, esilin-
gel az apácák templomának a harangja, jön-
nek a félhosszu szoknyás bakfisok az iskolát
ból és nevető szemekkel néznek körül, itt
már nem vigyáz rájuk a kedves nővér jósa-
gos, szigorú arca . . .

La-Ly.

* **Mária nevenapja.** Nagy ünnepet
ül ma, vasárnap a katolikus egyház, az
Üdvözítő édes anyjának a Boldogságos Szűz
Máriának névünnepe. A katolikus templo-
mokban az ünnep alkalmából szent misék
és prédikációk lesznek. Köröstarjánban pe-
dig templombuesu lesz a mai napon.

* **Oltáregyleti ájtatosság.** A
nagyváradí Oltáregyesület szokásos ájtatos-
ságát ma tartja az olaszii plébánia templo-
ban. Reggel 7 órakor szent mise, szentség-
kítétel, délelőtt 9 órakor ünnepélyes szent
mise és szent beszéd, este fél 7 órakor li-
tánia, predikáció és szentségbetétel.

* **Veni Sancte a jogakadémián.**
A kir. kath. jogakadémia „Veni Sancte”-ja
folyó hó 15-én, hétfőn d. e. 10 órakor lesz
a premontrei templomban.

* **Leszállítják a kamatlábat?**
Hire jár, hogy az Osztrák-Magyar bank leg-
közelebbi ülésén a bankrátát le fogja szállí-
tani. Szinte hinni sem merjük.

* **Esküvő.** Dr Fényes Ödön nagyvá-
radi ügyvéd folyó hó 15-én, hétfőn délután
tartja esküvőjét Berettyó-szent-mártonban
Leszkay János földbirtokos leányával Emmy-
vel.

* **Kolerariadalom.** Tegnap az a
hir terjedt el Nagyváradon, hogy Vaskóh
községben egy ember koleragyanus tünetek
között megbetegedett. Dr Móricz Ernő, Bi-
harmegye főorvosa azonnal felhívta telefo-
non a vaskóhi járás főszolgabíróját, ahonnan
megnyugtató választ kapott. Kiderült, hogy
koleramegbetegedés egyáltalán nem fordult
elő. Egy ember érkezett koleragyans vidék-
ről Vaskóhira, akit azonnal megfigyelés alá
vettek és megtették a szükséges óvintézké-
déseket. A kolera hírből mindössze ennyi
igaz.

* **A debreceni rekviem.** A „Nagy-
várad” tegnapi számában szenzációs hírként
közölte, hogy Debrecenben Gróh Ferenc pré-
postplébánost felkérte átiratilag, Nagy hon-
védtábornok, mondjon gyászmisét boldogult
Erzsébet királyné halálának évfordulóján. A
„Nagyvárad” szerint a tábornok a misét 10
órára kérte. Gróh erre nem válaszolt semmit
és a gyászmisét 9 órakor megtartotta a ka-
tonatisztek távollétében. Azt is hozzáteszi a
„Nagyvárad”, hogy a tábornok az esetről je-
lentést tett. A való tényállás pedig a „Nagy-
várad” híradásával szemben a következő:
Gróh Ferenc prépostplébánosnál megjelent
egy hadnagy és minden írásbeli átirat nél-
kül a tábornok nevében kérte, mondjon szept-
ember 11-én gyászmisét a boldogult király-
néért. *Hány órakor, arról egy szót sem
szólt.* A prépost, annak dacára, hogy ez a
mise nincs az előirtak közt, amelyeket plé-
bániatemplomokban előírás szerint mondan
kell, készségesen vállalkozott a gyászisten-
tisztelet megtartására. A hadnagy nem szólt
semmit, hány órakor legyen a mise, megta-
totta tehát Gróh akkor, amikor Debrecenben
rendesen tartják a nagymisét: 9 órakor. Az
asszisztenciás gyászmisén jelen is volt 3 ka-
tonatiszt. Ugy látszik, ezek máskor is jár-
nak misére és így tudják annak az idejét.
Mikor már vége volt a rekviemnek, jött a
tábornok és vele az előbb eljáró hadnagy is
a plébániára s kérdezték, miért történt a rek-
viem 9 órakor? Ezeknek aztán Gróh nyom-
ban megadta a kellő felvilágosítást, hogy
azért, mert senki sem kérte 10 órára s meg-
magyarázta, hogy ha a rendestől eltérő idő-
ben óhajtották a gyászmisét megtartatni, ezt
jelezni kellett volna, s szívesen eleget tett
volna ennek a kérésnek is. A „Nagyvárad”
szerint a tábornok valami jelentést is tett
állítólag a dolgról és most érdeklődéssel
várják a fejleményeket. Semmiféle jelentés-
ről nekünk tudomásunk nincs. Ellenben azt
tudjuk, hogy Gróh az elferdítve közölt tény-
állás kapcsán teljesen igszságtalan meghar-
coltatásban részesült és várjuk azt az elég-
tételt, melyet ezért ő fog kapni.

* **Életunt.** Nagyszalontáról jelenti tu-
dósítónk: Panczer Géza huszonnyolc éves
géplakatossegéd a Füzér-utca 46. számú la-
kásán szublimátoldatot ivott. Az István kór-
házba vitték.

* **Irtó háboru az éneklő ma-
darak ellen.** Balogh Imre állami viz-
mester panasszal fordult a rendőrséghez.
Panaszában elmondja, hogy gyerekeit verik,
szidják egyes vásott suhaucok, akiket ő
feljelentett, mert a Fácánsor éneklőmadarait
pusztították. Mezey Gyula rendőrbíró be-
idézi a rossz gyerekek szüleit és megbün-
teti őket.

* **Eltűnt** Kolozsvári-utca 85. számú la-
kásból Nádudvari Erzsike 12 éves iskolás
leány, akin eltávozáskor bordó posztó ruha,
ugyan ilyen színű szalag volt a hajában és
vászonz bluz és lila színű kötényt viselt.

Nyári amerikai cipők a legszebbek

REINNÁL Rákóczi-ut.

Telefon 10-74.

* **A kolera Budapesten.** A főváros tegnap hazaérkezett tiszti főorvosának jelentése vizsgáló. A bakteriológiai intézet-jelentése szerint a tegnap és ma éjjel beszállítottak vizsgálata minden esetben negatív eredménnyel járt. Ujabban összesen kilencet szállítottak be a Szent-Gellért járványkórházba. A tiszti főorvos intézkedésére ezentúl a beszállítottak nevét nem közlik a nyilvánossággal, hanem csak a lakását és foglalkozását. Magyarevits tiszti főorvos kijelentette, hogy különös súlyt helyez a piacok tisztántartására és a közegészségügyi ügyosztályban erre nézve szigorú rendszabályokat állapítottak meg.

* **Az Apolló építése.** Az Apolló építésével gyorsan haladnak; a felső, harmadik emelet már kész, a díszítéseknek, kőszobroknak állandóan sok nézője akad. Amint már is ki lehet venni, a méreteiben is hatalmas új Apolló egyike lesz Nagyvárad város legdíszesebb épületének. Az építésre felügyelő bizottság tegnap délután a városházán ülést tartott Rimler Károly polgármester elnöke alatt, amelyen résztvettek: Köblös Ferenc, Kőszeghy József főmérnök, Csordacsics Ferenc városi építész, Krause Tivadar építésvezető, Reinger József vállalkozó. Az épületbe gázkörvezeteket rendeznek be, ennek elkészítésére három pályázat érkezett be: Waldmann Antaltól 2742 koronával, Tátray Sándortól 2945 K 92 fillérrel, Goldberger Lajostól 3163 K 53 fillérrel. A főmérnök Waldmann ajánlatának elfogadását javasolta, mert ez a cég készíti a légfűtés berendezését is. Köblös Ferenc a 200 korona többlettől eltekintve Tátray ajánlatát fogadja el, mert a helybeli vállalkozót kell előnyben részesíteni. Rimler Károly polgármester megjegyzi, hogy Waldmann is nagyváradai születésű. A Waldmann ajánlatát fogadták el. — A lift ügyében a polgármester intézkedik. A villamosvezetéseket gipszben helyezik el, ami 792 kor. több kiadást jelent.

* **Ügyvédnymor.** Debrecen gazdasági életében ez a fogalom is polgárjogot nyert. Mint debreceni tudósítónk írja, tegnap két debreceni ügyvéd jelentette be az ügyvédi kamarának, hogy irodájukat Debrecenből áthelyezik, mert a közel százezer lakosu alföldi metropolisban nem tudnak megélni. Debrecenben 140 ügyvéd van és számuk napról-napra nő. Hát még Nagyváradon!

* **Verekedő szakácsnők.** Tegnap délből az „Arany sas” vendéglő konykáján Vida Ágnes s Erdélyi Mária cselédek összeszólköztek téstávágás közben. Utóbbi kérdőre vonta Ágnes szakácsnő, miért nem vágta meg a téstát tegnap. Erre a két cseléd összezőrdült. Birkózás közben Vida Ágnes belekapott egy éles téstávágó késbé. A sérült szakácsnét bevitték a mentők a bihar-megyei kórházba.

* **Honnan való az olcsó kis-kocsi?** Halász Juliánna napszámosnő egy négykerekű kis kocsit a Nagypiac-téren 8 koronáért adott el egy zsibárusnak. Ezt Kincses László rendőr igen olcsónak találta és a vásárba beleszólt. Megkérdezte az asszonytól, hol szerezte a kis kocsit, mire az azt válaszolta, hogy tegnap nagyon részeg

volt, a Nagypiac-téren belebotlott a kocsi. Miután pedig senki a kocsit tőle nem kérte, úgy gondolta, hogy értékesítheti. Kincses rendőr pedig nem gondolkodott, hanem előállította az asszonyt a rendőrkapitányi hivatalba, ahol majd az alkoholista napszámos-asszony el fogja mondani a kocsi származási helyét.

* **A német császár a manőver.** A nagy német lapok nem jelennek meg anélkül, hogy néhány sort ne áldoznának császáruknak. Most a hadgyakorlat császár vonul föl élénk és eltekintve a sok erőszakos, mesterséges helyzettől, van benne közvetlenség. A német lap mindenekelőtt megírja azt, hogy kötelességtudóbb katona nem született még erre a világra, mint a császár. Szigorú, rigorózus, de azért van benne jókedv is és igyekszik beleilleszkedni a bajtársi szellembe, mert ez szerinte a harc-képesség legfőbb ébrentartója. A hadgyakorlaton éppen olyan egyszerűen él, mint akármelyik tisztje. Tábori sátera alig áll egy-két helyiségből, melyben egy egyszerű ágy van, amelyben megpihen. Ugyanilyen igénytelen az ételmelet is. Sokszor elég neki egy darab kenyér meg egy üveg sör. Egy ízben egy parasztházba ment be kíséretével és a megrémült paraszttól enni kért. A paraszt nem tudott mit adni a nagy urnak.

— Kenyér meg vaj talán csak akad a háznál? — kérdezte a császár.

— Az van, felelte a paraszt.

A császár és kísérete erre helyet foglaltak az egyszerű asztal körül és jóízűen fogyasztották a vajas kenyeret.

A katonalegénység iránt szigorú, de jószágos. Olyankor, amikor a legénység már kezd kimerülni, egy-két tréfás megjegyzéssel jó kedvre derít mindenkit. Egy pózeni ezred a tavalyi gyakorlaton alig vánszorgott a nagy melegben. A császár lóhátról oda-szólt a legényeknek:

— Fiúk! Szomjasok vagytok?

— Szomjasok, felség!

— En is, felelte a császár, de nincs mit innunk. De vigasztalódjatok, nemsokára eső lesz...

A legénység harsogó derütséggel menelt tovább. Egy másik alkalommal a császár rajvonalba ment. Nézte, hogy lőnek a katonák. Az egyik katona tulmagasan tartotta a fegyvert, mire a császár rá-szólt!

— Fiam! Vigyázz, mert le találsz durrantani a napot!

* **Kabát lopás.** Tiszeni Mihályné feljelentést tett, mert az udvaron szellőztetés céljából kiterített rókabőr bélésű barnakockás téli kabátját, míg a boltba ment, az udvarról ellopta valaki.

* **Becsapott kivándorlók.** Aradról jelentik: Burzin Péter vasuti alkalmazott hat aradmegyei román földművesnek ígéretet tett, hogy néhány száz koronáért Begen át Amerikába segíti őket utlevél nélkül. Békésabáig együtt utazott a hat kivándorlóval, de itt megszökött tőlük. A földművesek visszajöttek Aradra, ahol az utcán felismerték és a rendőrséggel Burzint bevitték. Bevallotta, hogy pénzt kapott tőlük, de azzal védekezik, hogy nem akarta őket Amerikába csalni.

FLEGMAN

női divat terme
kiváló szabásu
angol kosztümöt és francia
ruhát mérsékelt árákban
készít.

* **Elveszett.** Berger Jenő 13 éves tanulista tanuló a Nagypiac-téren menve 8 koronáról szóló postatakarak könyvét elvesztette, kéri a jószívű megtalálót, szolgáltatassa a rendőrségre a betéti könyvecskéjét.

* **Baptisták lesznek a hivek Tinódon.** A tinódi görög keleti lelkész pár évvel ezelőtt elveszítette mindkét szeme világát, úgy hogy most teljesen világtalan és nem képes teljesíteni a lelképásztori teendőket. Ebben az évben példának okáért alig volt háromszor mise a kis görög keleti templomban. A világtalan lelkész, aki mellesleg erősen nemzetiségű érzelmű, nem képes maga körül tömöríteni hiveit. A kis hitközségben minden ellentállás nélkül dolgozhatnak a baptista apostolok, akik nem is szalasztották el az alkalmat. Eddig 31 családot tudtak maguknak meghódítani és ma már alig van olyan hive a görög keleti egyháznak, akit meg nem környékezett volna az új felekezet. A veszedelmes terjeszkedés láttára a görög keleti hivek rábeszéltek a lelkészt, hogy ha erőfeszítés árán is, de kísérelje meg az istenítisztelet meg-tartását. Erre a szerencsétlen ember felvezette magát a templomba és megkezdte az istenítiszteletet. A hivek látva lelképásztoruk állapotát, könnyezni kezdtek és sirva távoztak a templomból. Ez a szomorú jelenet megint sok hivat terített át a baptista táborba. A hivek megkísérelték a tartatlan helyzet javítását és felkérték az egyházaságot, hogy részükre megfelelő lelkészről gondoskodják. Ez ideig azonban még semmiféle intézkedés nem történt. Most aztán cselekvésre, kényszerítő eszköz-höz folyamodtak a hivek. Most van ugyanis a papbér fizetés ideje. Eddig mindig pontosan beszállították a papbért a görög keletiek, most azonban kijelentették, hogy egyáltalán nem fizetnek addig, míg az egyház munkaképes lelkészről nem gondoskodik.

* **Kempl Ferencz zenetanár** és a Katholikus Legényegyleti karnagya főlvállal zongora, hegedű, gordonka és az összes fuvó hangszerek tanítását. Azonkívül alakít egy vonós-zenekart. A próbák kétszer hetenkint. (Dijmentesen.) A tagok fölvétele vasárnap 12—1-ig, szerdán és pénteken este 7—9 óráig. Hármast-utca 23.

* **Veszélyes életkor** a gyermek fejlődésében az első életév, amikor a zsenge szervezet erősítésének okszerű támogatására egy megfelelő tápszer szükséges és ebben a válságos időben minden anya a Nestlé-féle gyermeklisztet használja, mert jóízű, igen tápláló és könnyen emészthető. Próbadozokat teljesen díjtalanul küld a Henri Nestlé cég, Wien, I., Biberstrasse 127.

Kováts Kálmán

mű-asztalos

Nagyvárad, Vámbáz-utca 33. (Gázgyárral szemben.)

Készít: egyszerű és mű-buto-
rokat, teljes lakásberen-
dezést, valamint mindennemű asztalos
munkákat. Állandó raktár bel- és kül-
földi száraz anyagokból. Telefon 99. sz.

HÁZASSÁGI AJÁNLAT.

Margit: Az idén éppen tizenkét házassági ajánlatot kaptam.

Irén: Irigyeltek! Kitél?

Margit: Valamennyit Lacitól.

* **Uj műsor a Vigadóban.** A Pathé gyár legújabb remekei érkeztek és kerülnek bemutatásra ma vasárnap a Vigadó mozgó színházban. Különösen felhívjuk a figyelmet a szenzációs sláger-drámára: „A gazember” című 3 felvonásos modern életkép, ez világhírű művészek alakításával. Három nagyszerű, ötletes bohózat szerepel a gazdag műsorban, így „Ágoston eltűnése”, „A félszeg Don Juan” és „Palkó szülei idegesei”. Rendkívül érdekes természeti felvétel a „Structenyésztés”. Előadások d. u. 3 órától, holnap hétfőn d. u. 6 órától kezdődnek.

Fölhívjuk Nagyvárad és vidéke vásárló közönségének b. figyelmét,

Kertész S. Sándor

női-divat, vászon és menyaszsonyi kelengyék áruházának legolecsóbb és legmegbízhatóbb bevásárlási forrására

Kossuth-utca elején.

Helyi és vidéki telefon 10-30.

Őszi ujdonságok már megérkeztek

M. kir. államvasutások és tisztviselőknőknek 10 százalékos árengedmény. Tanulók fizetéssel felvétetnek.

* **Rimanóczy-étterem,** helybeli és vidéki intelligens családok találkozó helye. Estélyek, társas vacsorák és összejövetelek részére külön termek. *Kitűnő italok, izletes magyar konyha.* Abonensek elfogadtatnak. Szíves pártfogást kér a bérlő.

x **Fényes kiténtetés.** Egy nagyváradai cukorka és csokoládé nagykereskedőt fényes kiténtetés ért. Kiténtetésnek nevezhető ugyanis az, amidőn a sok pályázó közül Vilmos német császár kedvelt cukorkáinak elárusításával Theodor Hildebrandt berlini gyáros, udvari szálitő, az itteni Aszódi Mihályt, az erre hivatott elismert cukorka szakembert bizta meg az egyedéarúsítással. Így a közeli napokban már a nagyváradai elite közönség élvezettel fogja fogyasztani a világ legelső berlini cukorka külonlegességeit és így bizonyítva a cukorka szakértők megfogják tudni bírálói, hogy cukorkát és csokoládé bonbonokat mindig az Aszódi üzletében lehet beszerezni. Mivel 3 üzlettel rendelkezik, fogyasztása igen nagy, azért cukorkái mindig frissek és élvezhetőek. Fő-üzlet Kossuth-utca, fiókok Rákóczi-ut és Kert-utca. A Rákóczi-utcai üzlet, mivel csak cukorkákat árusít, vasárnap egész nap nyitva van.

x **M. kir. Nagyvárad honvédszenekar hangversenye az Európában.** Az „Európa” nagyszállóba gyönyörű kerthelyiségében ma a 4-ik honvédszenekar hangversenyez fél 5-től fél 9 óráig — a hangverseny után Rácz Jóska teljes zenekara szórakoztatja a n. é. közönséget. — *Kitűnő magyar konyha, kőbányai sör és saját termései borok, szolid és lelkiismeretes kiszolgálás.*

x **Okleveles tanítónő** — mérsékelt díj mellett — órákat ad *iskolai tantárgyakból, valamint zongora és hegedűből, akár saját lakásán, vagy pedig házhoz járva. Kivánatra tanít rajzot és olajfestést is. Lakatos-utca 11. sz. a.*

x **Farkas-féle parkett-pasta** tükör fényessé varázsolja parkettjeit! Kilója 2:40 kor. fél kilós próbadoz 1:20 kor. Kapható: Farkas István Apolló Drogeriájában Nagyvárad, Rákóczi-ut (Fő-utca) 7. B. Fröhlich hentes üzlet mellett.

x **A zenekedvelő közönség** szíves figyelmét felhívjuk, Hamza Jenő primás ujonnan szervezett 12 tagu bandájára, mely esténként a Fekete Sas kávéházban a szebbnél szebb nótákkal szórakoztatja a közönséget. Prágai különlegességek ből összeállított nagy színházi vacsora K 120, kicsi 08 fillér.

* **Kálvária-utca 20** számú új háznál egy földszinti utcai modern 4 szobás lakás november elsőre jutányos áron kiadó.

x **Répaásók** és répavillák, továbbá Szőlőprések, szőlőzúzók, bornyomózsákok és puttonok nagy választékban és olcsó árak mellett kaphatók: *Andrényi Károly és fiai cégnél.*

x **Őssi-tér 14. sz. házban** több lakás és üzlethelyiség minden órában kiadó. Értekezhetni a Polgári Takarékpénztár részvénytársaságnál Kossuth-utca 6.

* **Ingatlan eladás.** Nagyteleky-utca 31 szám alatti ingatlanunk (lakóház nagy telekkel) jutányos áron azonnal eladó. Részletes feltételek megtudhatók Kossuth-utca 3. szám alatti irodánkban Hungária cipőgyár r.t.

x **Szőllős-utca 12. sz. házban** több egyszoba s mellékhelyiségeiből álló lakás azonnal kiadó. Értekezhetni a Polgári Takarékpénztár részvénytársaságnál Kossuth-u. 6.

x **FELHÍVJUK** a nagyérdemű hölgyközönség szíves figyelmét a most megnyitott **Rácz és Vass** női divatszalonban készülő redeti angol kosztüm és felöltőkre. Mérsékelt árak. Nagy Sándor-u. 17.

x **Magyarország első női tambura zenekara a Korona kávéházban.** Ma és minden este a Korona kávéházban ujonnan átalakított helyiségében hangversenyez az országos hírt MATYOK Péter tambura (Paganini) vezetésével egy elsőrangú erőből összeállított női tambura és énekkar u. m.: Kővári Rózsika Steuvurz, Rácz Margit, Juhász Ilonka, Eördögh Aranka, Siniciu Juliska, a gazdagon összeállított műsorból különösen kiemelendő a Gyöngyi drett remek énekszámakkal. Kezdeté este 8 órakor. Szabad bemenet. Szíves pártfogást kér Matyok Péter.

x **Megérkeztek** szép őszi ujdonságaim és nagyon olcsó áron árusítom *Újhelyi Róza, Rákóczi-ut 2. Bazar-épület.*

x **Anyám, Édes Anyam!** Ide figyeljen azt mondta a tanító bácsi, hogy a legtöbb fiú és leány az iskolatáskákat, tolltartót és könyvszíjat a **Párizsi Bazárban** vásárolja, a Sas palotában a Szent László téren. Menjünk mi is oda, legalább gyönyörködöm a sok szép játék és ajándéktárgyakban.

* **A kocsiartó közönség** szíves figyelmét felhívjuk **ÜVEGES JÁNOS** kerékgyártó munkáira Bathy-u. 9 sz. **Jutányos árak.** Meghívásra azonnal megjelennek.

* **Hölgyek kényelmére** bevezette a telefont, hogy a fürdő szezonra gyorsabban lehessen hölgyeinknek a megrendeléseket feladni a *Mille Juliette* fűző-teremnél Nagyvárad Színház-u. 4. Emke mellett. **Készít:** legújabb divatu fűzőket, haskötőt, melltartót, egyenestartót stb. *Allandó nagy raktár fűzővédőkben.* Telefonszám 827.

x **Zombor Sándor** sebész-orvosi műszer, kötszer és testgyenesítő gépek készítője. Nagyváradon, Nagy Sándor-utca 17. sz. alatt, ahol villanyerőre berendezett műhelyében készít mindenféle fém-csiszolást, nikkelezést és minden e szakmába vágó munkát jutányos-áron, levelekre válasz.

x **Iskola idényre** torna cipők 2 koronától kezdve. Gyermek cipők 20-25 számig 2 korona, 26-28 számig 4 korona, 29-34 számig 5 korona. Fiu boks cipő 35-39 számig 7 korona, női chevrou vagy boks cipő 7 korona, férfi chevrou vagy boks cipő 8 korona. Finom női parti félcipők 5 korona, divatos férfi kalapok 3 koronától kezdve *Feketénel, Szent-János-utca, Kispipa* mellett.

POVAZSÁN JÓZSEF

hatóságilag engedélyezett
electrotechnikai vállalata
Nagyvárad, Bazár épület,
színház oldal.

Telefon 525.

Telefon 525.

x **Ridzyk József** épület- és műlakatos Nagy-Várad Rákóczi-ut 20. (Lévai M.-féle házban.) Javítások gyorsan és pontosan készülnek. Elvállal minden e szakmába vágó épületmunkát a legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelig, terv és rajz szerint. Szegecselt vasoszlopok, tűvegőházak, vastetők, vasablakok, tűzmentes vasajtók, sírkertesek, üzleti vasredőnyök, ablakredőnyök, cégtáblák, takaréktűzhelyek. Lev-lap hívásra azonnal megjelenek.

x **Az erdélyi kereskedelmi és automobilforgalmi r. t.** helybeli fiókja automobilonban, pneumatikonban, valamint az összes automobil-felszerelési és szükségleti cikkekben *Szilágyi Dezső-utca 6. szám* alatti (telefon 13-21.) telepen nagy raktárt tart. A cégnek modernül berendezett garages *Körház-utca 6. szám* alatt (telefon 13-52.) van, hol úgy a helyi, mint az átutazó automobilon a legideálisabb garaget találják és egyuttal szükségleteiket is a legelőnyösebben szerezhetik be.

x **Kis pipa vendéglő** Szt. János-utca 5. sz. Helybeliek és vidékiek találkozó helye. *Társas vacsorák és összejövetelek részére külön helyiségek. Kitűnő italok, jó magyar konyha.* Abonensek elfogadtatnak Szíves pártfogást kér *Szujker Tamás* vendéglős.

FIGYELEM! Óriási választékok iskola szerekben csak *Klein Vilmos és Társa* cégnél található u. m. író és rajzszerek, iskolatáska 36 fillértől, könyvszíjak 30 fillértől, továbbá fiú és leány intézetbeli fehérneműk, iskolai lüster és cloth kötények, gyermek esőernyők, fiu saphár 30 fillértől, gyermekharisnyák 20 fillértől. Téli alsóruhák, iskola munkák és mindennemű kézimunka anyagok. Csődből vásárolt 1500 drb divatos parket blousche 250 fillértől. 3000 elsőrendű férfi ing 2 koronától, gal-lérok 20 fillértől, 30000 méter arcfátyol 20 fillértől és minden e szakmába tartozó cikkek olcsón csak a fenti cégnél szerezhethetünk be, *Rákóczi-ut 18.*

x **Vörösbör!** Nyáron a legkellemesebb ital! Literje 96 fillér. — Csodaszép mézédés *csemegezőllő*; kitűnő pecsenye és *pezsgőborok*; *kőbányai* maláta és szalon *sörök*, **MERTZ NÁNDOR** csemegeüzletében, *Körös-utca. Telefon: 448. sz.*

* **Kossuth-utca 12. sz. ház** emeletén háromszobás utcai lakás azonnal kiadó. Értekezhetni a Polgári Takarékpénztárnál.

* **Téli ruhákat** u. m. bundák, szőrme és plüs kabátokat, szőnyeget stb. nyári gondozásra elvállalunk felelősség mellett javítással együtt **Hatvány és Szentmiklósy** szűcsök, Nagy Sándor-u. 1.

x **Tekintettel a rossz pénzviszonyokra** leszállítottam az árakat. 3 pár női harisnya 1 kor. 3 pár fegyházban kötött férfi harisnya 78 fill. 1 pár patent gyermek harisnya 26 fill. 6 darab fin. vászon kendő 80 fill. 1 m. sweitzi himzés 24 fillértől. 1 m. csipke 2 fillértől. 1 pár nyári keztyű 30 fillértől kapható **Ungerleider Salamon**-nál Szent János-utca 4. sz. alatt.

x **Erdekében áll**, hogy megrendeléseivel felkeresse **Biró László és Tsa** urit, női- és papi szabókat. Meglepető olcsó árak, modern szabás, elsőrendű munka **Sal Ferenc**-utca 17. Telefon 832 sz.

x **Két jogász sétál a városban**, szemben találják magokat egy régi ismerősükkel **Pista** barátjukkal, a mint ránéznek feltűnik előttük, a barátjuknak elégens felöltője van, a melyet hallatlan olcsó árban szerezhet be mindenki **Nagy Sándor** férfi divatruha kereskedésében a **Zöldfa-utcán**, passagé-kapu mellett.

x **Meghívó kóstolóra!** Chokoládéval töltött tápláló és hizláló mézes sütemény megízlelése, ezen elsőrangú cikk jószágáról meggyőződés miatt Nagyvárad és vidéke közönségét tisztelettel meghívják **Benedek Testvérek** a kávé és fűszer szagmentes **Czukorka Bonbonier** tulajdonosai a **Bémer-téri** korzón.

Elsőrendű modern hölgyfodrászterem a

Rammingeré

színházi és hölgyfodrász

szemben a színházzal.

Telefon 1076.

Telefon 1076.

x **Régiség kedvelőknek!** Egy fehérnemű szekrény remek kivitelű, kitűnő karban lévő értékes régiség áll megvételre. Temető-u. 17. sz. jobbra, első ajtó.

x **FAVÁGÁST** géppel jutányosan vállal **Gramantik János**, Szabadság-utca 5. sz.

A
KOBRAK

CZIPÓRAKTÁRBAN

RÁKÓCZI-UT 3. SZ.

az összes férfi-, női és gyermek-cipők, valamint a mellékelték árusítása

jutányos ár

mellett megkezdődött.

Az Alkotmányt

megveheti naponta, vagy előfizetheti, ugyancsak az

„Élet”, „Nagyasszonyunk”, „Zászlónk” és „Kis Pajtás”-t

Hegedűs Hirlapirodában

Rákóczi-ut 5. — Telefon 1301.

Valódi PERZSA szőnyegek

és legfinomabb kivitelű **CSIL-LÁROK** óriási választékban a Budapesti főútleletünkből megérkeztek. Meglepető **OLCSÓ ÁRAK** míg a készlet tart. Megtekinthető vételkényszer nélkül

vétel **STERNBERG** és eladás régiség, ékszer és műkereskedés **Szt. László-tér, Kishidfő.**

Egy jó házból való fiatalulóul

felvétetik fizetéssel

Tátray Gusztáv

kézimunka üzletében **Rákóczi-ut 4.**

Legszebb és legolcsóbb zománcablák

Diósy Sománál

Telefon 839.

Telefon 839.

Szülők figyelmébe!

Legjobb gyermek cipők teljes fű keletyék legolcsóbban

REICHARD áruháza

cégnét kaphatók.

Fogak és fogsorok úgy kaucsukba mint aranyba foglalva szájpádlás nélkül, továbbá arany koronákat, csapfogakat, hidmunkákat fog és gyökér húzás és tartós fogtöméseket készít

Engel Dezső,

viagázott fogtechnikus.

N.-Várad, Bémer-tér (Emke Kávéház felett.)

TANÜGY

Az ipariskolai előadások. Értesitem a t. tanonctartó mester urakat, hogy az ipariskolai előadások a közbe eső nagyvásár miatt nem f. hó 15-én — hétfőn —, hanem 17-én — szerdán — fognak megkezdődni. **Szűts Izsó** iparisk. igazgató.

IRODALOM

Az Élet c. szépirodalmi képes heti folyóirat szeptember 14. számában **Török Gyula** folytatja a **Zöldköves gyűrű** c. regényét, amely tárgyát az ötvenes évek magyar társadalmi életéből meríti, elbeszéléseket irtak **Kárpáti Aurél** és **P. Ábrahám Ernő**, verseket **Elek Alfréd**, **Lampért Géza** és **Kassák Lajos**. Ezenkívül **Kéki Lajos** irt tanulmányt **Eötvös József** báróról születésének százados évfordulója alkalmából, **Sztrakoniczky Károly** egy hangulatos visszaemlékezést az **Esterházy-hercegek XVII. századbeli életéről**, **Makoldy József** az erdélyi templom-kastélyokról. A rendes rovatok és kritikák, valamint a bő illusztrációk egészítik ki az **Élet** legutóbbi számát. Szerkesztőség és kiadóhivatal VII., **Damjanich-u. 50.** Előfizetés félévre a **Tiszántul** előfizetői számára 8 korona. Felelős szerkesztő: **Pethő Sándor**.

A „Vasárnapi Ujság” most megjelent szeptember 14-iki számában ott találjuk báró **Eötvös József** arcképét századik születésnapja alkalmából, magvas cikk kíséretében, rendkívül érdekes képeket látnunk **Bogdanovics** patriárka rejtélyes eltűnéséről, a szerb hadsereg diadalmas viszatéréséről, a **Nemzeti Szalon** kiállításáról, a távirás utján küldött képekről, a színházak újdonságairól, stb.; szövegrészében pedig **Lakatos László** eredeti regénye és a fordított regény közlése mellett novellát találunk **Krudy Gyulától**, költeményt **Éndrői Sándortól** és **Balla Ignáctól**, s ezenkívül az érdekes olvasni valók egész sorát hozza e szám is. **Irodalom és művészet**. sakkjáték, stb. — A „Vasárnapi Ujság” előfizetési ára negyedévre öt korona. Megrendelhető a „Vasárnapi Ujság” kiadóhivatalában (Budapest, IV., **Egyetem-utca 4.** szám.)

REPORTÁZ

A mai footballmérkőzések.

Izgalmasnak ígérkezik a mai két footballmeccs, melyek a sport-téri pályán lesznek megtartva.

Tekintettel a korán beálló alkonyra, csak két mérkőzés fog a délután lezajlani. Az első délután 2 órai kezdettel a **NAC** ifj. — **BVC.** között, a második a **NAC** és az **Egyetértés** csapata között. Utóbbi tudvalevőleg bajnoki mérkőzés lesz, **Keletmagyarország** bajnokságáért. Bajnok csapatunk a **NAC** híven eddigi eredményeihez igyekszik ma is játszani. Könnyű dolga nem lesz, mert az **Egyetértés** csapata az utóbbi időben nagyon megerősödött, úgy hogy méltó ellenfélként fog bemutatkozni. A **NAC** csapatában má mutatkozik be az új centerhalf **Nyul Feri** is. A bajnoki mérkőzés d. u. fél 4 órakor kezdődik.

A NAC új pályarendezősége. A **NAC** választmánya legutóbbi ülésén új pálya rendezőséget választott. Az új rendezőbizottság **Chaura Rudolf** főrendező vezetésével a következő tagokból áll: **Jancsó, Sass,**

Takács, György, Beck Emil, Flegmann Géza, Rudnyánszky. Kéretnek a rendező-bizottság tagjai, hogy ma délután fél 2 órakor a Sporttéri pályán pontosan jelenjenek meg.

NYILTÉR

F O G-

technikai intézetemet ismételtelen a legkitünőbbben szereltem fel. Fog- és gyökhezást érzéktelenséggel végzek.

özv. dr. Deákné H. Zs.
Nagyvárad, Kossuth-u. 2.
Fekete Sással szemben

A Donát-féle keresk. magántanfolyam.

Minden hónapban új tanfolyamok kezdődnek és pedig:

Gyors és gépirásra (vitairásra is);
Könyvtelre, magyar és német levelezésre; Szépirásra, számtanra, német nyelvre (társalgás).

Külön esti tanfolyamok

A tanfolyam

előkészít: összevont polgári iskolai vizsgákra; felvesz: nyilv. isk. látogató tanulókat ism. re; elfogad: még három középiskolai tanulót

teljes ellátásra. Zongora tanítás!

DONÁT KÁROLY
Szabadság-utca 3.

Uj fűszer- és csemege üzlet.

Tisztelettel hozom az igen tisztelt vevő közönség szives tudomására, hogy Rákóczy-ut 11. szám alatt (az ujonnan épülő Apollóval szemben) a volt Molnár Ödön-féle helyiségben egy teljesen ujonnan, modernül berendezett

fűszer-, bor-, déligyümölcs és csemege üzletet

nyitottam, hol a leghigeinikusabb kezelés mellett a legfinomabb fűszer- és csemege árut bocsájtom a nagyközönség rendelkezésére. Egyben felhívom a közönség szives figyelmét csokoládé, cukorka és kávé különlegességeim megtekintésére.

Szives támogatást kér, tisztelettel

Harmati Márton.

Telefon 13-26.

Telefon 13-26.

IGAZSÁG- SZOLGÁLTATÁS

A Steinmann-fiuk bűnügye. A letartóztatott budapesti bankfiukat még mindig nem kísérték át az ügyészség fogházába. A három testvér az éjszakát is a főkapitányság börtönében töltötték.

Mint előrelátható volt, a többi károsultak is megtették feljelentésüket. Így tegnap este adta be panaszát dr. Róth orvos és egy katonatiszt, aki az egyik mulatóhelyen ismerkedett meg a Steinmann fiukkal.

A bűnös fivéreket különben ma kísérik át az ügyészségre.

TÁVIRÁTOK

Ujabb kolera esetek.

Temesvár, szept. 13.

Delibál községben ma két ujabb kolera megbetegedés fordult elő. Temesmegyében eddig 36 a kolera esetek száma.

Veszprém, szept. 13.

Magyarszentkirályon ma egy kolera megbetegedés történt. A beteg meghalt. A halál okát kolerának állapították meg.

Elsülyedt szigetek.

London, szept. 13.

A Tonga szigethez közel ma óriási vihar volt. A vihar elmúltával két sziget teljesen eltűnt. A szigetekon több száz benszlött tartózkodott, akik mind elpusztultak.

Ujabb kilépés a függetlenségi pártból.

Budapest, szept. 13.

Gedeon Aladár ma levelet intézett Károlyi Mihály grófhhoz, melyben bejelenti a függetlenségi pártból való kilépését. Gedeon ugyanekkor Andrásyhoz is levelet írt, melyben az alkotmánypártba való belépését tudatja.

Elfogtak egy nyakéktolvajt?

Páris, szept. 13.

Egy személyszállító hajó fedélzetén elfogták Wineke Lajos 21 éves német fiatalembert, aki Doverbe igyekezett. Azt hiszik, a miliós nyakék egyik tolvaja került kézre.

Török-bolgár határ.

Konstantinápoly, szept. 13.

Néhány nagykövet privatim azt a tanácsot adta a portának, hogy a Bulgáriával történendő tárgyalásoknál engedékenységet mutasson. Hir szerint a törököktől legutóbb indítványozott határvonal olyan,

hogy Musztafapasa város a bolgároknek átengedtetnék. A határ Musztafapasa és Drinápoly közt a Feketetengerig, valószínűleg Inia-daig terjedne, épp úgy, mint eddig Dimotikát és Ortaköft követelik. Szuflirol már lemondtak.

Danevet őrizet alá helyezték.

Belgrád, szept. 13.

Szófiából ideérkezett utasok beszéltek, hogy Danev bolgár miniszterelnök jelenleg szigorú katonai őrizet alatt áll. Értesítették róla, hogy felségárulásért vád alá helyezték. Bulgáriában általában nagy az izgalom, a kormány lemondott már a nagyszobranje tervezett összehívásáról és még a kisszobranje üléseitől is fél. Attól tartanak, hogy az uralkodót is támadások érik.

Japán mozgósít.

Berlin, szept. 13.

(Saját tudósítónktól.) Ma a tözs-dén izgalmat keltett az a hir, hogy Japán mozgósított Kina ellen.

Regénycsarnok.

AZ ELHAGYOTT RÓMA.

Történeti elbeszélés.

Irta **Dús László.**

(Folytatás.)

85

Az Abruzzó hegység népe özönlött a városba, mint a bóra által korbácsolt tenger hulláma gyürte maga előtt a felkelőket, mint az éj az este óráiban a napsugarat, feltalálta, magába gyömösölte a felkelőket, rettenetes tömeg volt ez, elsodorta magával Giovanni Sciarra Colonna bitorost, Nogaret Vilmos kancellár megvetően tört reá kardjával, de még mielőtt hozzájuk érkezett volna, nyakánál fogva egy kampós végű pásztor bot és tiz-husz fütykös csattogott fején, vállán, oldalán, Anagui polgárai a bős viadal hallatára előjöttek rejtekeikből, megrohanták a pápai hadakat és felkelőket és levertek mind, aki ellenállott.

Futottak a felkelők, futottak a pápai hadak, tombolva üzték őket a polgárok és az abruzzoi pásztorok.

Cafarelli és Aldobrandini kapitányok összeszedték embereiket, nem volt egy is, aki ne vértett volna.

Amikor elvonult a csatazaj, az oldalajtó megnyilott és Manole Baldi püspök kitékintett.

— Kegyelmes ur! — szólt Cafarelli, — ő szentsége áldását kéri hű védői.

Nem sokára megjelent VIII. Bonifác pápa is teljes pápai díszben és megáldotta a térdelő katonákat.

Fiesco Lukács bíboros a pápához sietett.

— Áldj meg engem is szentséges atyám! — mondotta a bíboros és térdre hullt előtte.

— Áldjon meg téged az Atya, Fiu és a Szentlélek! — mondotta VIII. Bonifác, — te vagy az Ur követje, aki eljöttél az én szabadtásomra, hogy levedd láncaimat mint leveite az angyal Péter apostolról a börtönben.

Ahogy a pápa elhaladt a sorfalat képező katonák között, meglátta a földön el-

terült, agyonvert Nogaret Vilmos kancellár holttestét, köny szökött szemeibe:

— Oh, bár inkább élnél, Nogaret, hogy megbánhatnád elkövetett bűneidet! — mondotta VIII. Bonifác pápa, — azután Fiesco Lukács biboroshoz fordulva, így szólt:

— Fiam, Luca Fiesco, ha van nálad, adj egy falatka kenyeret, mert immár harmad napja nem ettem.

A biboros minden zsebet kikutatta, de nem talált semmi enni valót, egy pásztor állott közelében, megszólította azt, aki iszákjából egy darab polentát vett elő és oda nyújtotta a biborosnak.

— Tudod, fiam, Luca — mondotta a pápa, — a lelkem erős, de a testem már gyöngé, alig vagyok képes tovább menni. Állj elém, fiam, ne lássa gyöngeségemet a nép, — nehogy tiszteletlenség támadjon fel benne a Pontifex Maximo iránt.

(Folyt. köv.)

KÖZGAZDASÁG

A Gazdasági egyesület ülése. A Biharmegyei Gazdasági Egyesület igazgatóválasztmányja szeptember 17-én, szerdán d. u. 3 órakor az egyesület székházában ülést tart.

Gabona üzlet.

Októberi buza	— — —	10.90
Buza 1914. áprilisra	— — —	11.59
Októberi rozs	— — —	8.15
Szept. tengeri (1913)	— — —	8.18
Tengeri 1914 májusra	— — —	7.22
Októberi zab	— — —	7.52

Budapesti értéktőzsde.

Magyar hitelrészvény	—	825.75
Oszták hitelrészvény	—	629.50
4%-os koronajáradék	—	81.30
Oszt. magy. államv.	—	705.—
Jelzálogbank	— — —	425.50
Leszámitoló és pénzváltó	—	514.—
Hazai bank	— — —	282.—
Magyar bank	— — —	561.50
Keresk. bank	— — —	3735.—
Rimamurányi	— — —	702.50
Salgótarjáni kőszén	— — —	777.—
M. Ált. Kőszénbánya	—	1055.—
Közuti vasut	— — —	635.25
Városi villamos	— — —	358.50
Adria	— — —	584.—
Atlantika	— — —	—.—

Hirdetmény.

Közhirre teszem, hogy a m. kir. honvédelmi miniszter ur 83237/1913 számú körrendelete folytán a cs. és kir. közös hadsereg nem tényleges állományu legénységének ellenőrzési szemléi a cs. és kir. hadügyminiszterrel egyetértőleg hozott határozat folytán, — nem különben a m. kir. honvédség nem tényleges állományu legénységének ellenőrzési szemléi is a folyó évben nem tartatnak meg.

A tartalékos tiszteknek és tiszt-tisztviselő, valamint hadapród jelölteknek és hasonló állásuaknak bemutatása azonban az eddigi módon a folyó évben is megtartandó.

Nagyvárad, 1913 szeptember 10.

Báthori László,
tanácsnok helyettes.

SZERKESZTŐI PÓSTÁJA:

V. A. Helyesek megjegyzései az ünnepek megtartására vonatkozólag; minden keresztény iparosnak így kell gondolkoznia s így kell cselekednie.

A szerkesztésért felelős:
Dr. VUCSKICS GYULA.

Értesítés!!

Tüzifa

waggon számra kapható.

I. oszt. cser- vagy bükkhasáb 240 K.

I. „ „ „ bükkdorong 180 K.

100 métermázsánként
udvarba beszállítva.

Complett waggon!!!

Hiány nélkül!!

Künsztler Kálmán

Nagyvárad,

tüzifanagykereskedő, Teleki-utca 11.

Telefon 942. Telefon 942.

Biharmegye vasköhi járás főszolgabírójától

2004—1914. sz.

Pályázati hirdetmény.

Az ujonnan szervezett kerpenyédi, dombroványi és belényesirtási, nemkülönben az üresedésben levő rázbányai segédjegyzői állásokra pályázatot hirdetek s felhívom mindazokat, kik ezen állások bármelyikét elnyerni óhajtják, hogy az 1883. évi I. t. c. 6. §-ában, illetve az 1900. évi XI. t. c. 3. §-ában megkivánt minősítésüket, valamint eddigi alkalmaztatáukat igazoló bizonyítványokkal felszerelt pályázati kérvényüket hozzám f. hó 27-ik napjáig nyujtsák be

Ezen segédjegyzői állások javadalma egyenként évi 1000 korona fizetés.

A választást folyó hó 28-án fogom megtartani és pedig délelőtt 10 órakor Kerpenyén, délután 2 órakor Belényesirtáson és délután 4 órakor Dombroványban, mindenütt a körjegyzői irodában.

Vasköh, 1913. szeptember 7-én.

Főszolgabíró.

VIGADÓ

mozgósínház

NAGYVÁRAD,

Fekete Sas-passage.

Vasárnap és hétfőn:

A gazember

Szenzációs dráma 3 felvonásban a jelen korból.

Ágoston eltűnése,

bohózat.

Struc tenyésztés,

eredeti felvétel.

Palkó szülei idegesek

bohózat.

A félszeg Don Juon,

francia vigjáték.

Gerbaud eredeti lerakata bolti áron.

Előadások d. u. 6 órakor, szombat, vásár- és ünnepnap d. u. 3 órakor kezdődnek.

Kedvezményes jegyek Kiss Dávid, Sipos és a Színházi tőzsdékben kaphatók.

Helyárak: Páholy 6 személyre 6 K, I. hely 1 K. II. hely 60 fillér, III. hely 40 fillér.

Legolcsóbb bevásárlási források:

Alapított 1893. **Freund Benjámín** Alapított 1893.

műorás, ékszerész és látszerész
Nagyvárad, Rákóci-ut, Széchenyi-szálloda épület.

RITKA ALKALOM.

Üzletem átalakítása miatt a teljes raktáramat kiárulom eddig nem létező leszállított árban, arany-, ezüst-, nikkel órákat, aranyláncokat, gyűrűket, fül-függőket és más ékszerneműket, kina ezüst tárgyak, ingaórák, látszereknek 50% engedmény.

Oláh Sándor

épület- és műlakatos

Beöthy Ödön-u. 43.

Elvállal minden e szakmába vágó új munkákat és javításokat jutányos árban. Takarékos tűzhelyek állandóan ratáron. Költségvetést kívánatra küldök.

Jelenő

órás, ékszerész és látszerész. Ajánlja dűsan felszerelt óra és ékszer nagy raktárát jutányos árban. **Szent János-u. 39. sz.** Óra és ékszer javításokat pontosan eszközölök.

Tanuló felvétetik.

Táray Sándor

telefon 558. telefon 558.

NAGYVÁRAD

Épület és műlakatos vezetékek és vasszerkezeti munkák.

ÉGI LANT

ker. katolikus imádságos és énekes könyv, diszes vászonkötésben

1 K 30 fillérért

kapható a Szt. László-nyomda részvénytársaságnál.

Deutsch Simon
bútor-asztalos Ór-u. 6.

Elvállal olcsó árban háló-szoba-, ebédlő- és szalon berendezéseket, ugyszintén előszoba és konyha berendezést. Hivásra megjelenek.

Uj keztyűs és sérvkötő készítő!

Keztyűk mérték után gyorsan es legjutányosabb árban készíttetnek. Bál i keztyűk 70 cm. hosszú, csak 6 korona. Tisztítások és javítások azonnal eszközöltetnek **Ruganyos sérvkötők 4 korona.**
HORVÁTH R.
Nagyvárad, Szt János-utca

Petry Arpád

órás- és műszerész

Nagyvárad, Rákóci-ut 9.

Tarsoly és Risztó mellett, a Rimanóczy-palotával szemben. Mindennemű műszerészeti munkák szakzerű javítása elfogadtatik.

LEGOLCSÓBB

és legjobb bevásárlási forrás

özv. Kádár János né

elsőrangú fűszer- és csemege kereskedése.

Mindentele gazdasági cikkek, kötőhárts, kétkő, auto- és gépelajok és **auto-benzin nagy raktára** ::

Artézikutfuró vállalat

Wessely és Biró

Nagyszalonta.

10.000 pár harisnya kerül eladásra! alábbi olcsó árak mellett.

3 pár kötött zokni 78 fill., 3 pár csikos zokni 1 kor., 3 pár női harisnya 1 kor., 3 pár gyerek zokni finom 1 kor., 3 pár gyerek patent harisnya 1 kor. Flor és selyem harisnyák igen olcsón. Férfi ingek jó minőségben 1-94 kor., női ingek 1-94 kor. Zsebkendők drb. 6 fillértől. Nyakkendők, ridikülök 30 fillértől.

Klein Sándor és Társa
Rákóczi-ut 14.

Johann Maria Farina Gegenüber dem Rudolfsplatz

csakis ez a valódi

kölniviz, kölniviz-pouder és kölniviz-szappan.

Kapható drogériákban gyógyszerárakban és illatszertárakban.

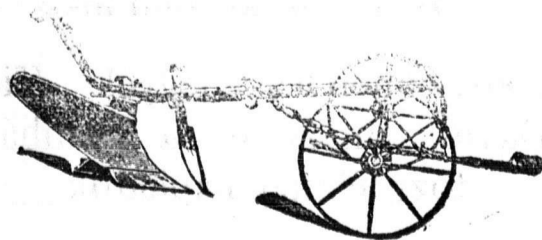
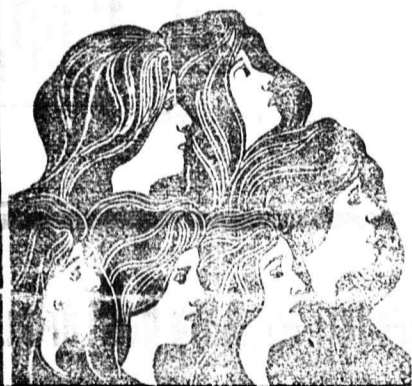
Ne tessék elfogadni

Kölniviz-szappant, kölnivizet és pudert, ha nincsen rajta az eredeti és egyedül valódi, de sokszor utánzott **JOHANN MARIA FARINA** Gegenüber dem Rudolfsplatz. Akkor sem kell elfogadni helytelen és utánzott kölnivizet, kölniviz-poudert és **kölniviz-szappant**, ha az itt jelzett eredeti készítmény nem volna kapható az ön lakhelyen, mert a világhírű cég magyarországi képviselete:

Holczer Emil Zoltán, Budapest, VIII. ker., Szigetvári-u. 16. szám

egyszerű levelezőlapra azonnal válaszol és közli hol szerezhető be az **eredeti minőség.**

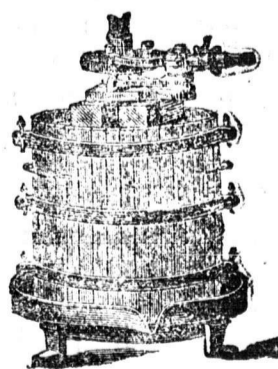
Kapható Nagy-Váradon: Farkas István és Darvas István drogériájában.

Ekék, vasboronák őszi szántásra

előnyös árban, készpénzfizetés mellett a GITYE-gyárban kaphatók.

Terménytisztító rosta aratási idényre gyári árban. Borprések, szőlőzuzók már most megrendelhetők jutányos árban présfelülnyomóval, ezek mind készpénzfizetés esetén olcsó árban. Minden darab szavatossággal.

Gitye Demeter Fia gépgyára Nváradon. Templom-tér

Fröhlich József

viaszgyertya-gyártó-, méz- és viaszkereskedése

Nagyvárad, Szent János-u.

Ajánlom a Főtisztelendő papság és a n. é. közönség részére templomi viaszgyertyáimat, padló-viaszt főzött állapotban, valódi akác-virág csemege mézet, hófehér lépesméz, mézeskalács különlegességeket. Tisztelettel

Fröhlich József.

Telefon 907.

Telefon 907

NYÍBEN TELEFON 11-75 VIDÉKEN

FEST! TISZTIT!
vegyileg női, férfi és gyermek ruhákat.

MOS!

gallér és kézelőket fényesre, csipke és szövet függönyök, bútor szövetek, papi és egyenruhák vegyileg tisztítatnak.

Gyár: Körözs-utca 13.

Felvételi üzlet:
Zöldfa Passage 93.
Rákóczy-ut 7. szám

Mokos Sándor.

Sürgös figyelmeztetés!

Ha illatszer, pipereszappan, kozmetikai, arc- és kézpolási, háztartási, hajpolási és általában mindenféle a kozmetikába vágó cikkeit a legjobból a legjobbakat olesóbban a legolesóbbnál akarja beszerezni, úgy kérje a harmadik kiadásban most megjelent «Illatszer és háztartási értesítőket» melyet ingyen és bérmentve küld: «HEZ» illatszer és háztartási cikkek szaküzlete nagyban és kicsinyben B.-pest, VIII., Losonezi-u. 18/hz.

8 koronáért

küldök 4 1/2 kiló (kb. 50 drb.) sajtolásnál kevésbé megsérült finom enyhe virágillatu **pipereszappant** rózsa, lilium-tej, orgona, ibolya, rezeda, jázmin és gyöngyvirágból szépen összeválogatva postautánvétellel: Auffenberg József Budapest, Rákosszentmihály.

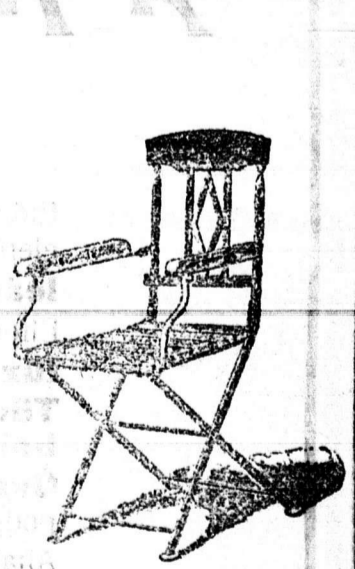
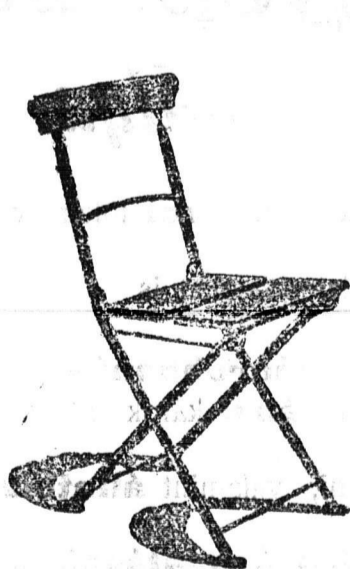
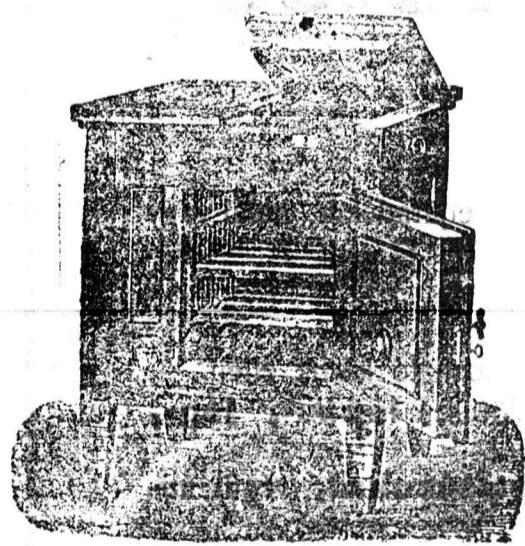
EZ

vásárol

NEUMANN M.

cs. és kir. udvari és kamarai szállítónál
férfi-, fiu- és leánykaruhatelep
Nagyvárad, Bómer-tér 4.

FIÓKTELEPEK: Arad, Brassó, Debreczen, Fiume, Kassa, Kolozsvár, Miskolcz, Nagyvárad, Pécs, Pozsony, Szeged, Temesvár, Zágráb, Belgrád, Sofia.
KÉRJEN ÁRJEGYZÉKET.

JÉGSZEKRENYEK | kerti vasbútorok, valamint konyha-fabútorok is u. m.: konyha kredenz, FAGYLALT-GÉPEK és FORMAK | asztal, szék, zsámoly, teknő és az összes konyha berendezések

TARSOLY és RISZTÓ különlegességek vaskereskedésében
Nagyvárad, Rákóczi-ut. Telefon 390 szám.

A Katholikus Népszövetség nagyváradai szervezete.

CÉL: a keresztény polgárok tömörítése minden romboló áramlattal szemben; a vallásos és hazafias érzés istápolása, a keresztény közönség közt az összetartás fokozása.

JELSZÓ: a szeretet egyesít, az egység erőt ad.

Tagsági díj: egy évre 1 korona, melynek fejében a tag megkapja a havi füzeteket, naptárt ingyen jogi tanácsadásra tarthat igényt s részt vehet a Népszövetség ünnepélyein és értekezletein.

A Katholikus Népszövetség jogvédelem irodája.

A népszövetségi tagoknak ingyen ad jogi tanácsot minden közigazgatási, peres, perenkívüli, telekkönyvi, adóügyben stb.

Hivatalos órák: minden pénteken délután 6-tól fél 8-ig.

Hivatalos helyiség: a Katholikus Kör könyvtári helyisége.

Népszövetségi Hitelszövetkezet

Célja a népszövetségi tagok takarékoságát előmozdítani és tagjait az alapszabályokban körülírt határok közt segíteni.

Heti 20 filléres befizetések mellett működik.

Hivatalos helyisége a Katholikus Kör könyvtári helyiségében van, a hol a heti befizetések minden héten hétfőn és csütörtökön d. u. 2—5 óra közt eszközöltnak.

A Katholikus Népszövetség biztosító osztálya.

Előnyös feltételek mellett elfogad **életbiztosításokat** tőkére vagy életjáradékra, halál vagy elérés esetére. Elvállal továbbá

leánykiházasítási és fiúellátási biztosításokat is.

Elfogad biztosításokat:

tűz-, villámcsapás-, légszesz- és kazánrobbanás által okozható károk ellen.

Törés által okozható károk ellen, **szállítmányi** károk ellen, betöréses **lopás-, jég-, baleset-, szavatossági** károk ellen.

Óvadékbiztosításokat, sikkasztás elleni, valamint **állatbiztosításokat**, végül úti-podgyászbiztosítást.

Általában foglalkozik a **biztosítás minden ágazatával**, a lehető legolcsóbb feltételek mellett.

Részletes felvilágosítással a csoportvezetők, illetve a biztosító osztály (Kath. Kör irodája) szolgálnak.

Ha nincs megelegetve szabójával, mert drága vagy rossz szul szab vagy nem pontos, szóval bármi okból. Keresse fel **DARABONT GY. és TARSÁ** uriszabó céget Szilágyi Dezső-u. 6. (Sonnenfeld-palota) és meglepi őt az ottani szolid, olcsó, kifogástalan kiszolgálás. Alkalmi és gyászruhák **24 óra alatt**. Vidékről egy beküldött öltönyről újat készítenek. Valódi angol szövetek.

Helyi és vidéki telefon 980.

KORZÓ-KÁVÉHAZ.

Tisztelettel értesitem a nagyérdemű közönséget és a mélyen tisztelt ismerőseimet, hogy a Körös-utcán levő

Korzó-kávéház

vezetését átvettem és azt modernül átalakítottam.

Hetenkint kétszer kedden és csütörtökön a közkedvelt nyári kerthelyiségben

uzsonna-zene

elsőrendű zenekar közreműködése mellett. Családok és összejövetelek kedvelt találkozó helye.

Szolid polgári árak! Gyors és előzékeny kiszolgálás. Szíves pártfogást kér

KATZ ADOLF,
a Csarnok-kávéház volt
fizető pincére.

KORZÓ-KÁVÉHAZ.

A jó bornak nem kell czégér

mondják még ma is a régi öregek! Hogy mennyire igazok van, eléggé bizonyítja

Kecskeméti István

is, a reklámra nem szorult utjonnan berendezett étterme

Nagyvárad, Teleky-u. 4. szám.

Nyitva éjjel-nappal. Kitten saját termésű borai, **előzékeny kiszolgálás**, szolid polgári árak. **Abonensek naponta felvételnek.**

Ügynökök

minden vidéken szentképek árusításával **napi 10 koronát** kereshetnek mellesken. Tőke szükségtelen. Csekély biztosíték a mintakollekcióért megkívántatik.

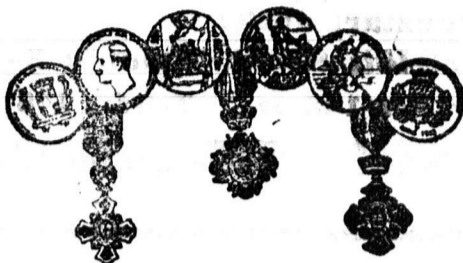
Nők is jelentkezhetnek.

Ajánlati levélcim:

HÁZIIPARI MŰINTÉZET

Rákosszentmihály.

Boldog órai

csakis annak lehetnek, aki hozat magának egy működő hangszert

Wagner

Hangszerkirálytól, Budapest József-körút 15. sz. (Telefon.)

Varázsfuvola ajándékkal 4 korona. Csodaréztrombita, erős rézből 6 korona. Szájharmonika dobkisérettel 3 korona. Facimbalom, 15 hanggal 4 kor. Tündérrangok állványon 8 K. Varázshegedű, ujdonság 6 K. A milánói, párisi és londoni kiállításon kintüntetve az első díjjal. Javítási szakműhelyek. Fényképes árjegyzék ingyen.

Óvás! Figyelem a „Wagner” névre és a 15-ik házszámra.

Az

őszi idényre

finom kivitelü. tartós

női, férfi, valamint gyermek czipők

kaphatók a

Hungária cipőgyár

Bémer-téri üzletében.

(ezelőtt Moskovits Farkas és Tsa.)

Telefon 687. Telefon 687.

Szőlőbirtokos urak figvelmébe!

Mielőtt

borsajtó

szükségleteiket beszereznek ne mulasszák el dusan felszerelt raktárunkat megtekinteni, a hol saját gyártmányu

vas álványos borsajtóink

többféle kivitelben előnyös árak mellett szerezhetők be.

Ruff Testvérek

lakatos és gazdasági gép műhelye.

Lukács György-u. 26.

Kályhás üzletemet

Nagyváradon Szent János-utca 45. szám alatt

megnyitottam

s elvállalok e szakmába vágó minden munkálatot. Szíves megkeresést kér teljes tisztelettel

Szénásy Mihály,

kályhás.

TYUKSZEM,

börkeményedés, szemölcs 48 óra alatt eltűnik a «CANNABIN» használata után. Üvege 1 korona, postadíjjal 1.40 kor. Három üveg bérmentve 3 K.

EXCELSIOR

hintőpor 48 óra alatt elmulasztja a kéz-, láb- és hónaljzadást. 1 doboz 1 kor., postadíjjal 1.40 K, 3 doboz bérmentve 3 kor.

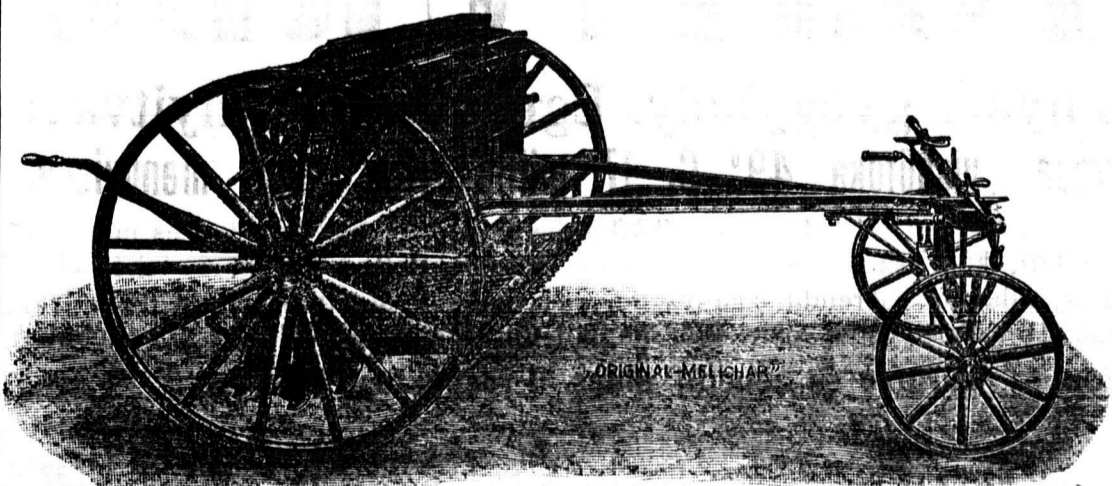
HIZLALÁSRA LEGALKALMASABB 40% phosphorsavat tartalmazó

Takarmányország,

mellyel a disznóknál nagyon könnyen 300 kiló hizlalási súly érhető el. Alkalmazható azonfelül baromfi, borjúk, juhok, marhák, ökrök és lovaknál 4 1/2 kiló ára, mely hónapokig elég 5 korona 80 fill. utánvétellel bérmentve. Kapható mindenütt. A hol nem lenne raktáron, megrendelhető utánvétellel vagy a pénz előzetes beküldése mellett a készítőnél:

Dr FLESCHE E. „Korona”-gyógyszertára Győr 99.

Csak eredeti „MELICHAR” gyártmányu „IMPERATOR” műtrágyázóval

Óvakodjunk utáztatoktól!

egyesített sorbavető- és sorbátrágyázó vetőgépet szerezzen be. Dicsőírtünk felesleges, mert a gazdák egyhangu elismerése és az eddig elhelyezett 65000 db a legfőbb bizonyíték. Ne vegyen addig sorbátrágyázó gépet, míg gazdátársait meg nem kérdezi, avagy „Melichar” gyártmány szerkezetét és előnyeiket meg nem ismeri. Imperator géppel vetve 50 százaléknál több a műtrágyamegtakarítás és a termési eredmény is lényegesen nagyobb. Szerkezete egyszerű és teljesen megbízható.

Bächer Rudolf — Melichar Ferenc

biharmegyei főraktára:

Nagyvárad, Nagypiac-tér 10. szám (Óváry-féle ház.)

LÉVAI MÁRTON

i.-t.

sirkőraktára és
kőfaragó telepe

Nagyvárad
Rákóczi-u. 20.

Nagyvárad város katonai ügyosztálya.

20210—1913. szám.

Hirdetmény.

(A népfelkelők figyelmébe.)

A m. kir. 4-ik népfelkelői parancsnokság folyó évi augusztus hó 8-án 576/328/1913 számú megkeresésére értesitem a Nagyváradváros területén tartózkodó A) alosztályú népfelkelésre kötelezett egyéneket, hogy Honvédelmi Miniszter urnak 10828/1913 számú rendelete alapján a népfelkelési időszaki szemle illetve a jelentkezés a folyó évben megtartva nem lesz.

Elrendelte egyidejűleg Honvédelmi Miniszter ur a népfelkelési igazolványi könyvek helyesbítését is, mely rendelkezés foganatosíthatása végett felhívom az: 1871, 1872, 1873, 1874, 1875, 1876, 1877, 1878, 1879, 1880, 1881, 1882, évi születésű s Nagyváradon tartózkodó népfelkelőket, hogy népfelkelési igazolványi könyveiket hivatalom 32 számú szobájába azonnal de legkésőbb folyó évi szeptember hó 30-ig okvetlenül adják be, naponként a hivatalos órák tartalma alatt reggel 7 órától délután 1 óráig.

A népfelkelési igazolványi könyvek a kiigazítás után a feleknek hivatalból lesznek kézbesítve.

Nagyvárad, 1913 szeptember 2.

Báthory László,
tanácsnok helyettes.

Zálogkölcsonöket

arany és ezüstműekre, ékszerekre kulánsan folyósít a

„Biharmegyei Takarékpénztár
Zálogintézete“

Kossuth Lajos-utca 3. szám.

Pénztári órák:

délelőtt 8—12. délután 2—5.

Telefon 148. sz. Telefon 148. sz.

PAPI RUHÁK.

Tisztelettel értesitem a nagyságos és főtisztelendő papságot és a n. é. közönséget, hogy papi és civil ruha tökéletességét áttanulmányoztam Budapesten, hogy a nagyságos és főtisztelendő papságnak kényelme legyen nálam beszerezni a szükségletét. Vidéki megrendelőnek elég egy minta reverenda beküldés, esetleg hívásra személyesen kiutazom.

Alkalmra bármilyen szalon ruha kölcsön kapható.

Alázatos tisztelettel

VAJNOVSZKY KÁROLY

papi- és polgári szabó.
Szent János-utca 32. (Saját ház.)

ALAPITTATOTT 1898-BAN.

Kálvária-utcán egy üres telek eladó.

Nagyvárad város

VILLAMOS MŰVE

Iroda és raktár: NAGYVÁRAD, Vár-tér 1.

Ertesítjük a t. közönséget, hogy a

Wolfram lámpák

ára olcsóbb lett, **Wolfram** és egyéb izzólámpák nagy raktára **legolcsóbb áron** a közönség rendelkezésére áll. Telefon rendelésre ráfizetés nélkül házhoz szállítjuk.

Egész éjjel ügyesletes szolgáltatást.

Költségvetések ingyen.

Telefon szám 514.

Elvállaljuk villamos világi-tási és erőátviteli berendezések felszerelését.

Csillárok,

izzólámpák

állandóan nagy választékban kaphatók.

Villamos motorok

1/4 lóerőtől mindennemű nagyságban.

Felszerelési telefonja 55. sz.

Egyesült Biharmegyei Kereskedelmi Bank és Központi Takarékpénztár
R.-T. Nagyvárad, Bémer-tér.

Tűz- és betörésmentes pénztárszekrények (safes) bérbeadása.

Ujjonnan épült intézeti helyiségünkben létesített **safe-deposit osztályunkban** különféle nagyságú pénztárszekrények (safes) csekély díj ellenében bérelhetők.

Ezen pénz-szekrényekben a bérlő fél értéktárgyait saját zárja alatt, önmaga kezelheti és ezeknek megőrzésére a legmesszebbmenő biztonságot és kényelmet találja.

Safe-deposit helyiségünket az érdeklődőknek készséggel bemutatjuk és részletes felvilágosítással szívesen szolgálunk.

Egyesült Biharmegyei Kereskedelmi Bank és Központi Takarékpénztár R.-T.

FÉLIX-GYÓGYFÜRDŐ

Nagyvárad mellett. Téli és nyári gyógyhely. Egész éven át nyitva!!
Európa leggazdagabb kénes hévíz forrása, vízhőfoka 49° C. 17 millió liter napi mennyiség.

Csusz, köszvény, ischiás, izzadmányok és női betegségek ellen. 1911. évben 9200 beteg hagyta el gyógyultan és javultan a páratlanul hatásos Félix-fürdő gyógyforrásait, tükör, kád, iszap, mór és szénsavas fürdők, 250 kényelmes lakosztoba, társalgó, zongora és olvasóterem, kitűnő vendéglők, állandó elsőrendű cigányzene, vasárnaponként katonazene, tenis-pálya, gondozott sétautak. 400 holdas park és fenyves erdő, 16 személyvonat közlekedik május 1-től a Félix-fürdő állomására naponta.

Posta, távirda, interurban telefon. — Curtaxe és zenedíj nincs. Prospektust küld az

Igazgatóság.

Melocco Péter cementárugyár és építési vállalat részvénytársaság

Budapest, IX. Timót-utca 4. a. b. szám.

Nagyváradfi fióktelep: Szöllős-u. 16.

Telefonszám 11-38.

Telefonszám 11-38.

Gyárt: Szabadalmazott géppel gyártott kar-
mantyus portlandcement csöveket az
összes szabványos méretekben és ahhoz való idom-
darabokat, csömöszölt és vasbetétes, valamint
portlandcement csöveket, kútgyűrűket stb.

Márvány mozaiklap, műkő- és cementáru-
gyár. Beton és vasbeton építési vállalat.

Elvállal: Utcák és házak esatornázását,
hidak és vízmedencék szakszerű
építését. Nagyobb vállalatoknál **tervekkel és
költségvetéssel szolgál.**

Meghívást az ország bármely részéből elfogad.

Értesítés!

Tisztelettel értesitem a helybeli és vidéki t. hölgyközönséget, hogy nőiszabószalonomat tetemesen megnagyobbítva

a legelsőrendűbb szabász

és

munkaerővel

láttam el, miáltal módomban van úgy

kiváló szabás, mint kivitel

tekintetében a fővárosi elsőrendű szalonokkal egyenrangú kosztümöket és francia ruhákat szállítani.

Teljes tisztelettel:

FLEGMAN

női-divatáruháza.